Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 161 (6351)
АВГУСТЫН 17
ПЯТНИЦА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИН ШУХАЛА ЗЭБСЭГ

Арад зониие хүмүүжүүлхэ, ажалшадай культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ шухала зүйлнүүдэй нэгэниинь радио болоно. В. И. Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, радио бол саарһагүйгөөр гаргагдадаг, холо һаатахагүй газетэ мүн.

Шангаар хэлэдэг аппарадуудые, олон зуун приемнигуудые бүхы республика дотор тодхожо, Москва болон ондоошье центртэ хэлэгдэһэн үгэнүүдые, элидхэлнүүдые, лекцинүүдые үргэн ниитэ зондо дамжуулха гэһэн шухала зорилго В. И. Ленин үшөө 1922 ондо табиһан.

Ленин багшынгаа энэ заабариие дүүргэлэн, советскэ ороной ажалшад радиофикациие хүгжөөхэ талаар ехэ амжалтануудые туйлаа. Сталинска табанжэлнүүдэй үедэ манай орон дотор радиодамжуулгын хэдэн зуун станцинууд, олон мянган радиоузелнууд баригдан, өөрын радиопромышленность байгуулагданхай. Мүнөө үедэ ганса манай республика дотор 170 гаран радиоузелнууд, хэдэн зуун приемнигууд бии. 40 мянга гаран радиоточконууд бии болгогдонхой. Республика соомнай 232 колхоз радиотой болоо. Тэдэнэй 105-нь өөрын радиоузелнуудтай юм.

Радио гээшэ советскэ хүнүүдэй ажабайдалда батаар нэбтэрэнхэй. Москвагай, Иркутскын, Улан-Удын болон бусад городуудай радиостанцинуудай дамжуулгануудые республикын олон мянган ажалшад шагнана. Ажалшад болон орон дотороо ба хилын саана болжо байһан бүхы событинууд тухай шэнэ һонинуудые радиогоор шагнадаг байна. Радио болбол коммунизмын агууехэ барилгануудай дээрэхи хүдэлмэринүүдэй тухай, хүдэлмэришэд болон колхознигуудай ажалай амжалтанууд тухай, наукын, литературын, искусствын ажал-ябуулагшадай амжалтанууд тухай үдэр бүри дуулгаа. Арад зондо зорюулагдаһан концертнүүд, театр соохи зүжэгүүд радиогоор дамжуулагдана, искусствын мастернүүдэй выступленинүүд болоно, уран зохёолшодой зохёолнууд унгшагдана.

Радио болбол ниитэ зониие коммунистическээр хүмүүжүүлгын, ажалшадай культурна хэмжээе дээшэлүүлгын хүсэтэ зэбсэг болоно. Тиимэ дээрэһээ большевистскэ парти болон советскэ правительство хадаа радиофикациие хүгжөөхэ ба радиодамжуулгын хэрэгые һайжаруулха хэрэгтэ бүриин анхарал хандуулха ёһотой бүхы партийна болон советскэ организацинуудһаа эринэ.

Парти, правительствын энэ заабариие бэелүүлхэ талаар манай аймагай партийна ба советскэ организацинууд ёһотой гэгшын оролдолго, үүсхэл гарганагүй. Тэрэнэй эсэстэ республика дотор олон газарнуудые радиотой болгохо хэрэг арад зоной улам бүри үргэжэ байгаа культурна эрилтые хангананагүй. Республика дотор мүнөө болотор 80 гаран колхозууд радиотой болоодүй. Колхозуудта бии байһан радиоузелнуудай гурбанай нэгэ хуби шахууень хүдэлмэрилнэгүй. Энэ оной июль һарын эхеэр Мухаршэбэрэй аймагта бии байһан 5 колхозно радиоузелнууд бултадаа хүдэлмэрилээгүй. Яруунын аймагта —4 радиоузелай 2-нь, Баргажанай аймагта — 3 узелай 1-нь хүдэлмэрилээгүй байгаа.

Тэдэ радиоузелнуудай хүдэлмэрилөөгүй байһанда Бурмонкоопсоюзай системын хүдэлмэрилэгшэд ехэхэн зэмэтэй, тэдэнэр хүдөө нютагуудта радиогой хэрэгсэлнүүдые худалдаха хүдэлмэри эмхидхэхэ ёһотой байгаа бшуу. Тиин Бурмонкоопсоюз энэ хэрэгые эмхидхэхэ тушаа оролдоногүй. Үшөө июлиин эхиндэ 400 комплект радиопитани абтаһан аад, мүнөө болотор олохон аймагуудта хүргэгдөөдүй байһаар.

Радиофикациин хэрэгэй муу байһанай түлөө хэлхеэ холбооной Управлениин органуудшье зэмэтэй байна. Шэнэ радиоузелнуудые бариха, радиодамжуулгын точконуудые тодхохо, колхозно радиоузелнуудта техническэ туһаламжа үзүүлхэ хүдэлмэринүүд тэдэнэртэ даалгагданхай. Хэлхеэ холбооной Управлениин радиодамжуулгын сетиин дирекциин хүдэлмэрилэгшэд болон аймагай почтово конторонуудай хүдэлмэрилэгшэд радиофикациин түсэбые дүүргэхын түлөө һулаар тэмсэнэ, радиоузелнуудые бултыень хүдэлмэрилүүлхэ талаар шухала хэмжээнүүдые абанагүй.

Радиоинформациин республиканска комитедэй болон нютагай дамжуулгын аймагай редакцинуудай хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии. Тэдэнэр республикын горолуудай, аймагуудай, колхозуудай, МТС-үүд болон предприятинуудай ажабайдал болон ажал хүдэлмэриие һайнаар харуулжа шаданагүй. Радиодамжуулгын тематикань һонин бэшэ, олон материалнуудынь муугаар зохёогдодог.

Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ радиогой үүргые саашадань дээшэлүүлхын тулада, радиофикациин ба радиодамжуулгын талаар бии байһан эдэ ехэ дутагдалнуудые түргэнөөр усадхаха хэрэгтэй.

Колхозуудые радиотой болгохо хэрэгые саашадань хүгжөөхэ, хүдэлмэрилдэггүй радиоузелнууд болон радиоприёмнигуудые бултыень хүдэлмэрилүүлхын, һайнаар радиодамжуулга хэхын түлөө хэмжээ абахыень ВКП(б)-гэй обкомой V пленум хэлхеэ холбооной Управлениһээ, ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудһаа эриһэн байха юм.

ВКП(б)-гэй обкомой пленумэй энэ эрилтые дүүргэхын тулада партийна, советскэ организацинууд, хэлхеэ холбооной органууд өөһэдынгөө эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха, радиофикациин түсэбые дүүргэхын түлөө тэмсэлые толгойлхо уялгатай. Радиоузелнуудые барихада хэрэгтэй болохо зүйлнүүдые саг соонь бэлдэхэ, бии байһан узелнуудай радиодамжуулгын точконуудые олошоруулха хэрэгтэй.

Радиофикациин хэрэгые һайжаруулхын түлөө тэмсэхэ зуураа, партийна болон советскэ органууд радиодамжуулгын асуудалнуудые тэрэшэлэн анхаралдаа абаха ёһотой. Тэдэнэр радиогоор дамжуулагдадаг материалнуудай политическэ удхые, дамжуулгын техническэ шанарые һайжаруулха уялгатай.

Радио хадаа хүсэтэ идеологическа зэбсэг мүн. Радиофикациие бүхы хэмжээгээр үргэдхэхэ, радиодамжуулгын шанарые һайжаруулха гээшэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриин нэгэн шухала зорилго мүн.

Ороной ремесленнэ училищинуудта абалга

Ороной ремесленнэ, түмэр замай ба горноолзоборилгын училищинуудта һурагшадые шэнээр абажа үргэлжэлһөөр. Ажалай резервүүдэй Министерствоһээ ТАСС-эй корреспондентдэ мэдээсэһэнэй ёһоор, залуушуулһаа хэдэн зуу мянган мэдүүлгэнүүд ороод байна.

Олон мэргэжэлэй хүдэлмэришэ бэлэдхэдэг Москвагай ремесленнэ ба түмэр замай училищинуудта олон мэдүүлгэнүүд үгтэнхэй.

Залуушуулай дура сэдьхэлынь Донбассай ремесленнэ училищинуудта ехээр татагдана. Эндэ һуури бүхэндэнь 2—2 мэдүүлгэ үгтэнхэй. Владимирска, Воронежско, Брянска областьнуудай ба Краснодарска хизаарай ремесленнэ училищинуудта һурахые хүсэгшэд мүн лэ олон байна.

1951—52 онуудай һуралсалай жэлдэ ремесленнэ шэнэ училищинууд нээгдэхэ юм. Ороной ехэ ехэ промышленна центрнүүд — Челябинск, Магнитогорск, Нижний Тагилда, Донецкэ ба Москва шадарай нүүрһэнэй бассейнүүдтэ, Карагандада, мүн Дальна Восток ба Карело-Финскэ ССР-тэ тэдэнэр, байгуулагдаха байна.

(ТАСС).

БҮХЫ КОМБАЙНУУДАА ҮНДЭР БҮТЭЭСЭТЭЙГЭЭР АШАГЛАЯ!

500 гектар хуряахаб

Курумканай аймагай Гаргинска сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой полинууд дээрэ баян тариан эдеэшэжэ байна. Энэ колхозой полинууд дээрэ Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Бадмаевай тракторна бригада хүдэлмэрилжэ, хабарай тарилгые һайнаар үнгэргэһэн байгаа.

Энэ баян ургасые богони болзор соо, гээлтэгүйгөөр хуряахын түлөө минии жолоододог комбайнова агрегат хуряалгада һайнаар бэлэдхээ. Би болбол түрүү комбайнернуудай республиканска зүблөөндэ хабаадаагүйшье һаа, зүблөөнэй бүхы материалнуудтай танилсажа, оронойнгоо ба республикын эрхим комбайнернуудай түрүү дүй дүршэлые шудалжа байнаб. Нёдондо «Коммунар» комбайнаар 500 гектар хуряагаа һэм. Таряа хуряалгын мүнөө сезон соо С—4 гэжэ самоходно комбайнаар 500 гектар таряа һайн шанартайгаар хуряаха, горючи болон түрхихэ материалайнгаа 20 процентыень арбилха, комбайнаа социалистическэ ёһоор бэе дээрээ даажа абаад, хуряалгын һүүлээр МТС-эйнгээ усадьбада техническэ бүрин бүтэн зандань абаашаха гэһэн уялга абанхайб.

Комбайнаа поли дээрэ гаргаад, тарианай эдеэшэхые хүлеэжэ байнабди. Тарианай хуряагдахаар болохотойнь сасуу нэгэшье үдэр гээнгүй хүдэлмэрилжэ эхилхэмнай. Хуряалгын түрүүшын үдэрһөө ажалай үндэр бүтээсэ туйлахын тула манай агрегадай коллектив самоходно комбайнуудай түрүү комбайнернуудай хүдэлмэриин дүршэл шудалжа байна.

О. Раднаев, Баргажанай МТС-эй механик-комбайнёр.

Комбайнернуудай уялга

Һаяхан Заиграйда комбайнернуудай суглаан болобо.

Зүблөөндэ хабаадаһан комбайнернууд дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаа. Курбын МТС-эй комбайнер нүхэр А. Козлов «Коммунар» комбайнаар сезон соо 550 гектар таряа хуряаха, гектар бүхэнэй 500 грамм горючи арбилха уялга абаба. Мүн энэ МТС-эй комбайнернууд нүхэд Рязанов, Шурыгин, Чебунин, Гатыпов болон бусад «Коммунар» комбайн бүхэнөөрөө 500 гектар таряа хуряаха, 10 процент горючи арбилха, Ново-Брянска МТС-эй комбайнернууд Намсараев, Афанасьев, Шляхов гэгшэд самоходно комбайнаар тус бүридөө 450 гектар таряа хуряаха, 10 процентһээ бага бэшэ горючи арбилха уялгануудые абаһан байна.

Зүблөөндэ хабаадагшад Иволгын аймагай комбайнернуудай уряае халуунаар дэмжэбэ.

Д. Дагбаев.

Кударын колхозуудай поли дээрэ

Кударын аймагай механизаторнууд ургаса хуряалгые жэшээтээр үнгэргэхэ ба гүрэндэ таряа тушаалгын түсэбые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ гэһэн республикын түрүү комбайнернуудай уряае халуунаар дэмжэжэ, тус бүридөө социалистическэ уялгануудые абаһан байгаа. Тиихэ зуураа, Ехэ-Кударын МТС-эй комбайнер Николай Жарников иигэжэ мэдүүлээ һэн:

— Мүнөө жэлдэ «Коммунар» комбайнаар 500 гектар таряа эрхим шанартайгаар хуряахын түлөө хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар хүдэлмэрилхэ зорилготойб.

Нүхэр Жарников аймаг дотороо эгээн түрүүлэн намарай хара таряа түүбэрилэн хуряалгые эхилээд, түрүүшын үдэр ажалайнгаа нормые амжалтатайгаар дүүргэһэн байха юм. Мүнөө нүхэр Жарников 40 гектар таряа һайн шанартайгаар хуряагаад байна. Тэрэшэлэн Хамнигадайн МТС-эй самоходно комбайнай комбайнер Петр Бондарев хүдэлмэриин 25 үдэр соо 500 гектар таряа хуряаха гэһэн уялга абанхай. Комбайнернууд Унагаев, Андреев, Банзарацаев гэгшэд сезон соо тус бүридөө 400—500 гектар таряа һайн шанартайгаар хуряаха уялга абаад, мүнөө колхозно тариалан дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Аймагай МТС-үүдэй комбайнернууд комбайнуудаа бүрин бүтэнөөр ашаглахын түлөө социалистическэ ёһоор бэедээ даажа абаһан ба хуряалгын һүүлээр бүрин бүтэн зандань МТС-эйнгээ буусада абаашаха гэжэ шиидэһэн байна. Тиихэдэ комбайнуудаа үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглахын тула комбайнова хуряалгын мастернуудай жэшээгээр стахановска маршрудууд болон часай графигуудые зохёонхой.

Түрүүшын тариан гүрэндэ тушаагдажа эхилбэ. Тамирска сельсоведэй «Комбайн» колхоз аймаг дотороо эгээн түрүүн 55 центнер таряа гүрэндэ тушаагаа. Тэрэшэлэн «Красное знамя» гэжэ үрһэнэй ажахы, үрһэнэй сортовой таряа гүрэндэ тушаахаар бэлэдхэбэ. Эндэхи колхознигууд ба механизаторнууд таряа хуряалга болон гүрэндэ тушаалгые үдэрһөө үдэртэ хурдадхахын түлөө оролдоно.

И. Полякова.

Хуряалгые түргэнөөр, һайнаар үнгэргэе

Түнхэнэй аймагта комбайнернууд болон молотилкын машинистнуудай аймагай зүблөөн болобо. Тус зүблөөндэ 60 гаран хүн хабаадалсаа. «1951 ондо таряа хуряалга ба хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушаалгые үнгэргэхэ хэрэгтэ механизаторнуудай зорилго» гэһэн элидхэл ВКП(б)-гэй айкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Серебренников хээ. Өөрынгөө элидхэл соо нүхэр Серебренников иигэжэ онсо тэмдэглэбэ:

— Үнгэрэгшэ хабартаа механизаторнуудай муу бэшээр ажаллаһанай ашаар мүнөө колхозуудай полинууд дээрэ һайн ургаса эдеэшэжэ байна. Энэ ургасые хаһа саг соонь, гээлтэгүйгөөр хуряажа, таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосохо хэрэгтэнь колхозуудта туһалха гээшэ аймагай МТС-үүдэй механизаторнуудай шухалын шухала зорилго болоно.

Элидхэл тушаа 9 хүн үгэ хэлээ. Комбайнова болон молотилкын агрегадуудые үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглахын түлөө хүдэлмэриин шэнэ методүүдые хэрэглэхэ, тэдээниие улам һайжаруулха шухала байһан тухай олон хүн хэлээ. Тэрэшэлэн Түнхэнэй МТС-эй комбайнернууд нүхэд Усольцев ба Демин, Кыренскэ МТС-эй комбайнернууд нүхэд Пермяков, Баторов гэгшэд комбайнова агрегадуудай хүдэлмэриие МТС-үүдэй директорнүүд, механигууд болон агрономууд ёһо тэдыгээр хүтэлбэрилнэ, тэдээндэ техническэ туһаламжа үзүүлнэгүй шахуу гэжэ эрид шүүмжэлбэ. Зарим колхозуудай правленинүүд комбайнова агрегадуудые туһалбариин персоналаар, мүн тэрэшэлэн таряа ябууд дундань һуллахын тула мэшээгүүдээр хангадаггүй, тиигэжэ комбайнуудай хүдэлмэриие һаатуулдаг байһан тухайнь зүблөөндэ хабаадагшад шүүмжэлээ. Мүн үгэ хэлэгшэд хадаа комбайнова агрегадуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай жаяг заршам шангадхаха шухала байһан тухай, машинануудай хойноһоо техническэ харууһалга саг соонь хэхэ, комбайнуудай хуряаха участогуудые зүбөөр шэлэн таһалха, механизаторнуудай дунда культурно-гэгээрэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха болон комбайнуудые шэрэхын тула һайн тракторнуудые табиха шухала байһан тухай тэмдэглээ.

Зүблөөндэ хабаадаһан комбайнернууд ба молотилкын машинистнууд байгша оной таряа хуряалгые богони болзор соо, гээлтэгүйгөөр үнгэргэхын түлөө социалистическэ уялга баталан абаба.

П. Дёмин.

Таряа хуряалгые муу бэлэдхэлтэйгээр угтана

ИВОЛГА. **(Телефоноор абтаба).** Республикын олон аймагуудта таряа түүбэрилэн хуряалга эхилһээр үнинэй. Гэхэтэй хамта, Иволгын аймагай колхозууд таряа түүбэрилэн хуряалгые тон нобшо удаанаар эхилнэ. Жэшээнь, Хрущёвой нэрэмжэтэ колхоздо комбайн хүдэлмэрилжэ эхилһэншье һаа, хэдэн үдэр соо оройдоо 10 гектар таряа хуряагаа. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд—правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Михалёв ба партийна организациин секретарь нүхэр Кобычева түрүүтэй таряа хуряалгада бэлэдхэлэй дүүргэлтые мүнөө хүрэтэрөө хангажа шадаагүй. Тэрээнэй эсэстэ 9 веялкэнүүдынь мүнөө болотороо заһагдажа дүүргэдээгүй байхэ юм. Тарианай түүбэрилэн хуряалгые улам үргэнөөр ябуулхын орондо энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд «тариан эдеэшээгүй» гэжэ шалтана.

Тэрэшэлэн Андреевэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Седельников, парторганизациин секретарь нүхэр Астраханцев), Маленковой нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Шубин, парторганизациинь секретарь нүхэр Житихин) колхозууд таряа хуряалга, сэбэрлэлгэдэ үшөө хүсэд бэлэн болоодүй. Жэшээнь, Андреевэй нэрэмжэтэ колхоздо 2 жатка, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 2 жатка ба 4 веялкэ заһагдажа дүүргэгдээдүй. Маленковой нэрэмжэтэ колхозой тариан-ажалай бригадын хамтын байра мүнөө жэлдэ нөөхил уйтан зандаа, дотороо культурна болбосон түхэлтэй болгогдоогүй.

Тиихэдэ «8-ое марта» колхоз таряагаа хуряажа эхилһээр арба шахуу хоножо байна. Энэ үе соо жаткаар оройдоо 8 га, комбайнаар 12 га тариан хуряагдаа. Таряа түүбэрилэн хуряалгые түргэн темпээр ябуулжа, гүрэндэ таряа тушаалгые эхилхын орондо энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд «тариан ногоон» гэһэн шалтаг урдаа баряад, элэ хүдэлмэриие нобшоруулжа байна.

Саянтын ба Иволгын МТС-үүдэй комбайнернууд поли дээрэ гаранхайшье һаа, мүн лэ «тариан эдеэшээгүй» гэжэ шалтаад, ехэнхидээ миин хэбтэнэ.

Аймагай зарим колхозуудта ургаса харууһалгын хүдэлмэри тон муугаар табигданхай. Жэшээлхэдэ, Иволгын сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Цыденов) Боршогор ба Холтосон гэжэ аймцентрын шадархи участогуудтахи таряае колхозой үхэр, мүн аймцентрын элдэб организацинуудай морид ехээр гэшхэнэ. Һүүлшын 20 үдэр соо энэ колхозой 70 гаран толгой эбэртэ бодо мал адуулгашанай харюусалгагүй дээрэһээ һүниндөө тариан дээрэ хонодог байгаа. Тиигэжэ, 12 гектар тухай тариан гэшхэгдэһэн ба эдигдэһэн байха юм. Энэ болошогүй гэмтэ ябадал тухай колхозой түрүүлэгшэ ба правлениин бусад гэшүүд һайн мэдэжэ байбашье, зэмэтыень харюусалгада хабаадуулхын тула ямаршье хэмжээ абаагүй. Мүн аймагай хүдөө ажахын таһагайхид һанаа амархан һуужал байна.

Л. Бондаренко.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Московско гуталай фабрикын оёдолой цехын бухгалтер П. Завадская гэгшэ (зүүн гарһаа) М. Левченко, Г. Муханов гэгшэдэй гаргаһан продукциингаа өөрынь үные хэды шэнээр химдаруулһан тухай хэлэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

„БУРЕВЕСТНИК" ФАБРИКЫН СТАХАНОВЕЦУУДАЙ ПАТРИОТИЧЕСКА ҮҮСХЭЛ

СССР-эй хүнгэн промышленностиин Министрын орлогшо нүхэр Н. С. Рыжовой хөөрөөнһөө

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдэй үедэ хүнгэн промышленностиин предприятинууд дээрэ стахановецуудай үүсхэлээр хэдэн олон патриотическа үүсхэлнүүд бии болоһон байна.

«Буревестник» гэжэ Московско гуталай фабрикын стахановецууд М. Левченко, Г. Муханов ба оёдолой цехын ахалагша бухгалтер П. Завадская гэгшэд һайшаалта шэнэ дурадхал оруулбад. Тэдэнэй уряалаар хүнгэн промышленностиин арһанай, гуталай ба бусад һалбаринуудай предприятинууд дээрэ үйлэдбэриин операци бүхэндэ продукциин өөрын үнэ сэнгые химдаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөөн дэлгэрнэ.

Энэ патриотическа эхилэлгэ арадай ажахын тон ехэ удхашанартай юм. Тэрэ хадаа продукциин өөрынь үнэ химдаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөөе бүри үндэр шатада гаргана. Өөһэдынгөө дурадхалаар «Буревестник» фабрикын стахановецууд продукциин өөрынь үнэ саашадань химдаруулха арга боломжые хүдэлмэришэн бүхэндэ харуулна. Мүрысөөндэ хабаадагшадай анхарал шухала удхашанартай нэгэ хоёр показательнуудта хандуулагдаха бэшэ, харин продукциин өөрын үнэ сэнгэй бии болодог бүхы зүйлнүүдтэ хандуулагдаха байна.

Операци бүхэндэ продукциин өөрын үные химдаруулхын түлөө мүрысөөн хадаа түсэбһөө үлүүбшэлэн олзо оруулхын түлөө тэмсэлдэ хэжэ байһан оруулалтаяа хаража байха арга боломжые хүдэлмэришэн бүхэндэ олгоно. «Буревестнигэй» стахановецууд имагтал бэлэдхэлэй цехүүд дотор хэгдэһэн алмалтые гамнахаһаа гадна, мүн тэрэ алмалтые удаадахи операцинуудта бүри ехэдхэхэ зорилго урдаа табинад.

Энэ шэнэ үүсхэл хадаа новаторнуудай урдын эхилэлгэнүүдые буруушаана бэшэ, харин тэдэниие саашадань хүгжөөхэ ба бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ эринэ гээшэ. Операци бүхэндэ продукциин өөрын үнэ сэнгэй химдаралгые туйлахын түлөө эрхим сортын продукци гаргалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэй, — гэхэ гү, али А. Чутких гэгшын хэдэг шэнгеэр эрхим шанарай продукци гаргалгые туйлаха байна.

Операци бүхэндэ продукциин өөрын үные саг үргэлжэ бүридхэжэ, бүгэдэндэ мэдээжэ болгохо ябадал эмхидхэлгэдэ туһаламжа үзүүлхын тулада Министерствын ба гуталай промышленностиин главна Управлениин бүлэг хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд «Буревестник» фабрикада эльгээгдэбэ.

Нүхэд Левченко, Муханов ба Завадскаягай патриотическа үүсхэл хүнгэн промышленностьда, мүн арадай ажахын бусадшье һалбаринуудта халуун дэмжэлгэ олохо байһаниинь лэбтай.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин хүсэн ехэ

Мухаршэбэрэй аймагай партийна организаци ниитэ-политическэ хүдэлмэрие һайнаар табиха хэрэгтэ анхаралаа хандуулна.

Тэжээл бэлэдхэлэй үедэ агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха, социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ тухай асуудал колхозуудай ба МТС-үүдэй коммунистнуудай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Партийна эхин организацинуудта агитаторнуудай семинарнууд ба зүблөөнүүд хододоо үнгэргэгдэнэ.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэрие эмхидхэхэ, политическэ элидхэлнүүд ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ хэрэгтэнь партийна эхин организацинуудта ба агитаторнуудта аймагай партийна эдэбхитэд ехэ туһа хүргэнэ. Аймагай центрһээ 20 пропагандистнууд колхозуудта хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хадаа гар хажууршадай, һуришэдэй, сенокосилкын машинистнуудай ба бусад үбһэшэдэй дунда хөөрэлдөө үнгэргэхэ, газетэ уншаха, «дайшалхы хуудаһануудые» гаргаха хэрэгтэнь колхозно агитаторнуудта ехэ туһаламжа үзүүлээ.

Политическэ хүдэлмэриин эдэ ба бусадшье хэмжээ-ябуулганууд болбол тэжээл бэлэдхэлдэ ябаһан колхознигуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ ба ажалай эдэбхиие дээшэлүүлгэдэ, социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ ехээр туһалаа.

«Улаан Шулуутай» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд тэжээл бэлэдхэл дээрэ социалистическэ мүрысөөе үүсхээ һэн. Тэдэнэй уряалаар набшаһата тэжээл бэлэдхэлгые, силос даралгые, үбһэ хуряалгые түргэнөөр ба шанар һайнтайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн аймагай бүхы колхозуудта дэлгэрһэн байна. «Победа» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Евсеев, парторганизациинь секретарь нүхэр Сажин) социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ.

Социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, колхознигуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулһанай ашаар олонхи колхозууд үбһэ хуряалгые дүүргэжэ байна.

«Победа» колхоз мүнөө 2000 центнер шахуу набшаһата тэжээл бэлэдхээ, эртын силос дараха түсэбөө 70 процент. үбһэ сабшаха түсэбөө 113 процент дүүргээ.

«Улаан Шулуутай» колхозой коммунист нүхэр Эрдынеевэй хүтэлбэрилдэг тарянажалай № 1 бригадада колхозой счетовод нүхэр Очиров, бригадын бүридхэлшэн нүхэр Эрдынеев, сельсоведэй секретарь нүхэр Будаев агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Тэдэнэр оло дахин хөөрэлдөө үнгэргэһэн, хамта дээрээ 10 шахуу «дайшалхы хуудаһануудые» гаргаһан байна. Эдэ бүгэдын ашаар колхознигуудай политическэ ба ажахын эдэбхи бүри ургажа, тэдэнэй ажалай бүтээсэ улам дээшэлээ. Энэ бригадын гэшүүд 440 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ёһотой аад, 500 центнер бэлэдхэһэн, 1100 центнер силос дараха түсэбөө гүйсэдхэһэн ба 6800 центнер үбһэ бэлэдхэхэ даалгабаряа дүүргэхэеэ байна.

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой тарянажалай № 2 бригадын агротехник коммунист Денисов агитатораар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ болбол орон дотор ба хилын саана боложо байһан событинуудтай колхознигуудые саг үргэлжэ танилсуулдаг. Мүн «дайшалхы хуудаһа» хэдэн дахин гаргаһан байна. Бригадын гэшүүдтэ хүдөөгэй клубай уранһайханай агитбригада концерт харуулна. Бригададань хүдэлмэриин дүн үдэр бүри гаргагдадаг, колхознигуудай социалистическэ уялгануудаа ямараар дүүргэжэ байһан тухайда зүблөөнүүд дээрэ хэлсэгдэдэг юм. Бригада болбол колхозой правлениин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан тугые үнинэй барижа ябана.

Ново-Заганска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин агитколлектив ехэ хүдэлмэри хэнэ. Агитколлективтэнь 22 агитаторнууд тоологдоно. Тэрэ тоодо 6 коммунистнууд, 11 комсомолецууд, колхозой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, багшанар ба агрономууд бии. Жэшээлхэдэ, энэ колхозой тарянажалай № 3 бригадада нүхэд Иванов, Филатов, Филиппова гэгшэд агитаторнуудаар хүдэлмэрилдэг юм. Тэдэнэр үдэр бүхэндэ газетэ, журнал уншалга эмхидхэдэг, «дайшалхы хуудаһануудые» гаргадаг, бригадын хүдэлмэриин дүнгүүдые показателиин доскада ба «дайшалхы хуудаһануудта» бэшэжэ, колхознигуудта мэдээсэдэг байна. Игэжэ бригадынгаа гэшүүдые шэн зоригто ажалда зоригжуулна, гээгдэгшэдые урагшань татана. Машинист З. Ананин нормоёо хододоо дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг юм. 85 га сабшалангые хүдэлмэриин 13 үдэр соо тэрэ сабшажа дүүргээ. Гараар сабшагшад Т. Калашникова, С. Иванова, В. Гуслякова, Г. Леонов ба бусад 0,40 га сабшахын орондо 0,50—0,60 га сабшадаг байна. Морин тармууршан комсомолец Ефим Гусляков, үбһэ һурилэгшэд Анисим Борисов, Павел Филиппов, Прохор Филатов гэгшэд мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ бригада даалгабаряа амжалтатайгаар дүүргээ. Августын 5-най байдалаар 4000 центнер үбһэ һурилжэ, түсэбөө 102 процент дүүргэһэн, 400 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэһэн ба силос дараха түсэбөө 80 процент гүйсэдхэһэн байна. Бригада хадаа таряа хуряалгын эхилтэр 400 центнерһээ доошо бэшэ һайн шанартай үбһэ түсэбһөө гадуур хуряаха социалистическэ уялга абанхай.

ВЛКСМ-эй аймагай комитет ба аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһаг үбһэшэдэй дунда культурна хүдэлмэри эмхидхэнэ. Аймаг дотор уранһайханай 7 агитбригада хүдэлмэрилнэ. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд комсомольско организацинуудтай хамта полевой станuудта 30 үлүүтэй концертнүүдые харуулаа. Жэшээлхэдэ, Подлопатинска хүдөөгэй клуб (даагшань нүхэр Разгильдеев) 6 концерт, Хонхолойн культурын байшан 5 концерт табяа. Мүн тэжээл бэлэдхэгшэдэй дунда лекци ба элидхэлнүүд хэгдэһэн байна. 17 нүүдэл библиотекэ хүдэлмэрилнэ.

Үргэлжэдөө таряа хуряалгын эхилтэр колхоз бүхэнэй тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэхын тулада партийна организацинууд хадаа колхозуудай правленинүүдтэй хамта шухала хэмжээнүүдые абажа байна.

Н. Миронов, ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь.

ХОРИИН АЙМСОВЕДЭЙ СЕССИ

Ажалшадай депутадуудай Хориин аймагай Соведэй IV сесси паяхан болобо. Сесси хадаа ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй ба адуу моридые үсхэхэ хоёр жэлэй түсэбые аймагай колхозуудай дүүргэхэ хэмжээнүүд тухай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Харламовай элидхэл зүбшэн хэлсээ.

Нүхэр Харламов ба үгэ хэлэгшэд болбол аймагай колхозуудта малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһаниие тэмдэглэбэ. Түсэбэй хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһанай гол шалтагаан хадаа нёдондо малай үбэлжэлгые муугаар үнгэргэжэ, адуу малаа ехээр хоролтодо оруулһан ябадал болоно.

Мүн адуу малай ашаг шэмын бага байһан ба малажалай барилганиуудай хангалтагүйгөөр баригдажа, үбһэ хуряалгын муугаар ябуулагдажа байһан тухай сесси дээрэ тэмдэглэгдээ.

Сесси болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Г Цыреторов.

ШЭНЭ НОМУУД

Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэл һүүлэй үедэ иимэ номуудые ород ба бурят-монгол хэлэнүүд дээрэ хэблэн гаргаба.

И. Сталин. «Анархизм гү, али социализм гү?» (бурят-монгол хэлэн дээрэ) 3000 тиражтай.

«Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси» (стенографическа тоосоон, ород ба бурят-монгол хэлэнүүд дээрэ), 2000 тиражтай.

Г. И. Иванов ба А. С. Добровин. «Дэлхэйн хубинуудай географи». Долоонжэлэй ба дунда һургуулинуудай 6-дахи класста үзэхэ учебник (бурят-монгол хэлэн дээрэ), 2000 тиражтай.

Е. А. Косминский. «Дунда зуун жэлнүүдэй түүхэ». Долоонжэлэй ба дунда һургуулинуудай 6—7 классуудта үзэхэ учебник (бурят-монгол хэлэн дээрэ), 3000 тиражтай.

В. Д. Кудрявцев. «Ород хэлэн», бурят-монгол эхин һургуулиин 3-дахи класста үзэхэ учебник, тиражынь 5000.

Н. Н. Никитин, Г. Б. Поляк, Л. Н. Володина, «Арифметическэ задачануудай ба упражненинүүдэй сборник». Эхин һургуулиин 2-дохи классай учебник (бурят-монгол хэлэн дээрэ), 4500 тиражтай.

Г. И. Упхонов, И. В. Баранников. «Ород хэлээр упражненинүүдэй сборник». Бурят-монгол долоонжэлэй ба дунда һургуулинуудай 5—6 классуудта үзэхэ учебник. Тиражынь 4000.

ЗАГАҺАШАДАЙ АМЖАЛТА

Байкалгосрыбтрестын предприятинууд июль һарынгаа түсэбһөө гадуур 7 мянга шахуу центнер омуль бариһан ба 215 мянган банка консервэ хэһэн байна.

Дубининска загаһанай заводой коллектив социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ. Тус завод һарынгаа түсэбһөө гадуур 1367 центнер эрхим шанартай омуль баряа.

Мүн загаһа барилгын бригаданuудай мүрысөөндэ Молотовой нэрэмжэтэ артелиин бригада 1782 пүүд омуль һарын түсэбһөө гадуур барижа, түрүү һуури эзэлбэ. Тус артелиин загаһашад (бригадирынь нүхэр Сохнов) августын 1-дэ гурбадахи кварталайнгаа түсэбые 103 процент дүүргээ.

Тэрэшэлэн Кабанскын загаһанай завод һарынгаа түсэб 344 процент, тиихэдэ «Байкал» колхозой загаһашад июль һарынгаа түсэб 154 процент дүүргэһэн байна.

Республикын загаһашад мүнөө Октябрьска революциин 34-дэхи ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгаяа бэелүүлхын тулада эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллана.

К. Григорьев.

СССР-эй Верховно Соведэй Президи...

Январиин 22-ой үдэрые хүдэлмэриин бэшэ, һайндэр гэжэ үнгэргэлгэ хадаа болоһон событинуудай шанжэ шанарта таарангүй, ушарынь энэ үдэр В. И. Ленинэй наһа бараһан үдэрэй дурасхаалда, мүн 1905 оной январиин 22 (9)-то зорюулагдана гэжэ зүбөөр зааһан профсоюзна ба ниитын бусад организацинуудһаа ороһон мэдүүлгэнүүдые харгалзан абажа, ажалшадай олон тоото хүсэлэнгүүдые ... СССР-эй Верховно Соведэй ... диум январиин 22-ые хүдэл... үдэр гэжэ тоолохоор тогто...

Гэхэтэй хамта, СССР-эй В... но Соведэй Президиум ха... варии 22-ые В. И. Ленинэй ... хаалда ба 1905 оной янва... дэ зорюулагдаһан үдэр гэж... шодоо тэмдэглэжэ байхаар ... бо.

Дутагдалтай хүтэлбэриин үрэ

Залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлгэ Зангрэйн аймагай комсомольско организацида һулаар табигдаһан байгаа. Энээн тухай комсомолой обкомой бюро ба айкомой һаяхан болоһон пленум тон зүб тэмдэглэһэн байна. Комсомолецуудай политическэ һуралсал хэтэрхэй муугаар табигданхай. Һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ комсомольско политкружогуудай хахадһаа олонхинь программна материалаа үзэжэ дүүргээгүй. Залуушуулай дунда лекци ба элидхэлнүүд тон үсөөн хэгдэлэг, комсомольско олохон организацинуудта культурно-ниитын хүдэлмэри доодо хэмжээндэ байгаа. Аймаг дотор уранһайханай самодеятельностиин һайнаар хүдэлмэрилдэг нэгэшье кружок үгы, залуушуулай вечер, уншагшадай конференци гэхэ мэтэ оройлоошье үнгэргэгдэлэггүй, мүн физкультурно-спортивна хүдэлмэри муугаар табиһан байгаа. Олохон комсомольско организацинууд, илангаяа ой модоной предприятинуудай. «Улаан Эрхирик», Сталинай, Маленковой нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудай комсомольско организацинууд эмхидхэлэй талаар тон һула байха юм. Эдэ организацинуудта эмхидхэлэй-политическэ хүдэлмэриин доодо хэмжээндэ байһанһаа шалтагаалжа, комсомолецууд ба залуушуулай дунда архи ууха ба жаяг заршам эбдэхэ баримтанууд үзэгдэдэг байгаа.

Эдэ бүхы ехэнүүд дутуунууд ба алдуунууд юун дээрэһээ гараа б гэхэдэ, ВЛКСМ-эй айкомой бюро, тэрэнэй секретарьнуудаар хүдэлмэрилһэн нүхэд Садовский ба Густилин гэгшэд хүдэлмэридөө харюусалгагүйгөөр хандаһан ба тэдэнэй урда табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлжэ шадаагүйһөөнь болоо. ВЛКСМ-эй айкомой хүдэлмэридэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлэгдэдэггүй, Садовский ба Густилин гэгшэд бэе бэеынгээ хүдэлмэриин дутуу... нюулсадаг, тала танилай... шал гаргадаг байгаа. Комсо... организацинуудай секре... дай ба жинрэй комсомо... эрилтэнүүд ямаршье анхар... гөөр үлэдэг байһаа юм. ...ский ба Густилин гэгшэд ... молецууд ба залуушуулые ... тическээр хүтэлбэрилжэ ... гүй, ямаршье принцип ба... даггүй, хоб хоцо зөөдэг, ... ябадал гаргадаг дээрэһээ ... мольско организацинуудтай ... лүүшуултай холбоо бари... байгаа. Тиимэһээ, пленум ... тэдэниие ВЛКСМ-эй ай... секретарьнуудай тушаалһаа ... бюрогой составһаа гаргаа... шиидхээ.

ВЛКСМ-эй Занграйн ай... пленум хадаа ВЛКСМ-эй ... комой бюрогой составые ш... айкомой нэгэдэхи секретар... хэр Тахановые, хоёрдохи ... таряар нүхэр Зубакинине һ...

ВЛКСМ-эй Занграйн ай... хүтэлбэридэ гараһан дута... ба алдуунууд юу харуула... дэ, комсомольско хүдэл... ВКП(б)-гэй Занграйн ай... зүгһөө зохихо анхарал таби... комсомольско хүтэлбэрилхы ... нуудые шэлэн олололго ... хайгаар хандадаг байһа... шэлнэ.

ВКП(б)-гэй айком ... ВЛКСМ-эй айкомой хүдэл... алдуу ба дутагдалнуудһаа ... тобшолол хэжэ, аймагай ... мольско организациие хүтэ... гээ үндэһөөрнь һайжаруула... луушуулые коммунистич... хүмүүжүүлгэдэ зохихо ... хандуулха, аймагай урда та... жа байгаа ажахын ба полит... зорилгонуудые шиидхэлгэ... луушуулые эдэбхитэйгээр ... дуулха ёһотой.

Д. Санжимитыпов, ... корреспон...

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциие бэлэдхэһэн съезд

Большевистскэ партиин VI съезд болбол Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциие дайшалхыгаар бэлэдхэһэн съезд байһан юм. Тэрэ хадаа зэбсэгтэ восстанида, социалистическэ революцида партиие зорюулһан байгаа. Тэрэ съезд дээрэ нүхэр Сталин нэгэ орондо социализмын илажа болохо тухайда Ленинэй сэсэн мэргэн теориие хамгаалһан, тэрэниие үндэһэлэн дам саашадань хүгжөөһэн, эгээл Росси болбол социализм тээшэ харгы гаргагша орон болохо юм гэжэ харуулһан байгаа.

Парти ба хүдэлмэришэн ангиие социалистическэ революцида зорюулаад, VI съезд болбол революциин илалтые хангаха бодото харгы замуудые болон тэмсэлэй формонуудые тодорхойлһон байна.

VI съезд 1917 оной августда Петроградта болоо һэн. Съезд болбол Россида революциин бурьялма хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байһан оршон байдал соо, эрид эрьелтын үедэ, июльскэ демонстрациие Саг зуурын правительствын зэрлиг муухайгаар дараһанай һүүлээр болоһон байна.

Февральска буржуазно-демократическа революциин һүүлээр Россида хоёр засаг тогтоһон байгаа. Буржуазна Саг зуурын правительствын хажуугаар ондоо засаг—хүдэлмэришэдэй ба солдатска депутадуудай Соведүүд байһан юм. Соведүүд болбол хаанта засагта эсэргүү хүдэлмэришэд ба таряашадай союзай органиинь, засагай орган, хүдэлмэришэн анги ба таряашадай диктатурын орган байһан юм.

Хоёр засаг зэргэлээд удаан саг соо байжа шадахагүй байгаа. Тиигэжэ большевигүүд хэлэдэгшье байгаа, теэд тэдэ хадаа ажалшан ангинуудай — пролетариат ба таряашадай аша туһада хоёр засагтай байдалые болюулха гэжэ оролдодогшье байгаа. Гэбэшье, большевигүүд болбол тэрэ үедэ Саг зуурын правительствые унагаахын тула зэбсэгтэ восстани хэхээр арадые уряалдаггүй байгаа. Юуб гэхэдэ, Саг зуурын правительство тиихэдэ үшөө Соведүүдэй талаһаа этигэл найдабаритай байһан юм. Большевигүүд хадаа ойлгуулламжын ба элсүүлэлгын хүдэлмэриин ашаар Соведүүдтэ диилэнхи олонхиие дайшалан абажа, тэдэнэй политикые хубилгахые оролдодог байба. Большевигүүд Соведүүдээр дамжуулан Саг зуурын правительствын состав ба политикые хубилгахын түлөө тэмсэдэг байба. Энэ хадаа революциие амгалан ёһоор дам саашадань хүгжөөхэ, буржуазно-демократическа революциие социалистическэ революцида шэлжүүлэн оруулха гэһэн һургаал заабари байһан юм.

«Бүхы засагые Соведүүдтэ!» гэһэн лозунгые Ленин дэбжүүлбэ. Большевигүүд Ленин ба Сталинай хүтэлбэри доро Соведүүдтэ, фабрично-заводской комитедүүдтэ болон армида угаа ехэ хүдэлмэри ябуулба. Большевистскэ партиин политика ба лозунгнуудай зүб байһаниие арад ниитэ улам улам бүри гүнзэгыгөөр ойлгожо, партиин дайшалхы тугууд доро жагсадаг болобо. Хүдэлмэришэд хадаа Соведүүдтэ уурхайлһан меньшевигүүд ба эсэрнүүдые тэндэһээнь хобхо сохин хаядаг болобо. Тэдэнэр большевистскэ партиин тала баригшадые Соведүүдтэ һунгадаг болобо. Большевигүүд болбол профсоюзуудые, фабрично-заводской комитедые болон ниитын бусад организацинуудые өөһэдынгөө талада дайшалан оруулаа һэн. Армиие большевизацилха хүдэлмэри фронт дээрэ июньскэ добтолгын буруу һүрэһэнэй һүүлээр илангаяа түргэнөөр ябуулагдаа. Тэрэ добтолго англо-французскэ капиталистнуудта һаймһардаг Саг зуурын правительстваар эмхидхэгдэһэн байгаа. Хүдөө нютагта большевистскэ партиин нэрэ хүндэ ба нүлөөнь улам ехэ болобо.

Буржуази болбол меньшевигүүд ба эсэрнүүдэй дэмжэлтэтэйгээр хоёр засагтай байдалые өөһэдынгөө аша туһада үгы хэхэ, революциие усадхаха ба гансал өөһэдынгөө хуули засагые тогтоохо гэжэ эрмэлзэдэг байгаа. Соведүүдтэ бүхы хуули засагые дамжуулхые сэхэ эриһэн петроградска хүдэлмэришэд, солдадууд ба матросуудай амгалан демонстраци 1917 оной июльдэ Саг зуурын правительствын захиралтаар буудагдаа һэн. Буржуази болбол меньшевигүүд ба эсэрнүүдэй туһаламжатайгаар революцида эсэргүү зэрлиг муухай террор хэжэ эхилбэ. Хэдэн зуу мянган хүдэлмэришэд, таряашад, солдадууд ба матросууд буудагдаһан ба түрмэ сүлэлгэ руу ябуулагдаһан байнад. Хүдэлмэришэдэй улаан гвардиин буу зэбсэг хуряагдаба. Революционно солдатска частьнуудые фронт руу эльгээжэрхидэг байба. Большевистскэ партиин редакцинууд ба типографинуудые үй бута сохидог байһан юм. Большевистскэ партида ба тэрэнэй вождь Лениндэ эсэргүү бузар муухай хардалга гүрдэлгын кампани ябуулагдаа һэн. Иимэ оршон байдал соо большевигүүдэй парти өөрынгөө тактикые хубилгажа, подпольедо (нюуса байдалда) ороһон байна.

Түүхэтэ иимэ оршон байдал соо партиин VI съезд болоо һэн. Съезд нюусаар болоһон байгаа. Саг зуурын правительстваар хашагдажа мүрдэгдэжэ байһан В. И. Ленин Разлив станци шадар бэеэ нюужа байһан туладаа съезд дээрэ байлсажа шадаагүй. Гэбэшье, тон дүтынгөө соратнигууд ба шабинар—Сталин, Свердлов, Молотов, Орджоникидзе гэгшэдээр дамжуулан В. И. Ленин съездын хүдэлмэриие хүтэлбэрилөө һэн.

Подпольедо Ленинэй ороһоной һүүлээр И. В. Сталин партиин Центральна Комитедэй хүдэлмэриие сэхэ ударидажа байгаа. Нүхэр Сталин Я. М. Свердловтой хамтадаа партиин VI съездын хүдэлмэриие хүтэлбэрилөө һэн.

Съездын гол асуудалнууд хадаа Центральна Комитедэй политическэ тоосоон ба политическэ байдал тухай асуудал байгаа. Революциие даража һүнөөхын тула буржуазин хэды оролдоошье һаань, революци ургажа ба хүгжэжэ байна гэжэ элэ асуудалнуудаар хэһэн элидхэл соогоо нүхэр Сталин тодо һонороор харуулаа һэн. Революци болбол үйлэдбэри дээрэ, продуктнуудые хубаарилхадаа хүдэлмэришэдэй хиналта тогтоохо тухай, таряашадта газар үгэхэ тухай, буржуазин гарһаа засагые хүдэлмэришэн анги ба үгытэй таряашадай гарта үгэхэ тухай асуудал табижа байна гэжэ харуулаа һэн. Революци болбол өөрынгөө удха шэнжээр социалистическэ боложо байна гэжэ тэрэ хэлэһэн байгаа.

Революциин амгаланаар хүгжэжэ байха сагынь дүүрээд «амгалан бэшэ, харин тулалдаанууд ба тэһэрэлгэнүүдэй саг ерэбэ» гэжэ нүхэр Сталин заагаа һэн. Нүхэр Сталинай дурадхалаар партиин VI съезд «Бүхы засагые Соведүүдтэ» гэһэн лозунгые саг зуураар болюулһан байгаа. Гэбэшье, энэ лозунгые саг зуураар болюулһан ушар Соведүүдэй засагай түлөө тэмсэлһээ арсаһан удхатай бэшэ, харин Соведүүдһээ меньшевигүүд болон эсэрнүүдые намнан зайлуулха гэһэн удхатай байгаа. Соведүүдһээ меньшевигүүд ба эсэрнүүдэй намнагдаад байхада парти болбол «Бүхы засагые Соведүүдтэ» гэһэн лозунгые дахин табяа һэн.

Партиин VI съезд дээрэ нүхэр Сталин зэбсэгтэ восстани бэлэдхэхэ зорилго табиһан байна. Росси хадаа социализм байгуулха туйлдаа хүрөөгүй юм гэжэ баримталан, ниитэ зоной дунда этигэхэгүй ябадал бии болгохо гэһэн ленинизмын дайсад—меньшевигүүд, троцкистнууд ба бухаринецуудай бүхы һэдэлгэнүүдые нүхэр Сталин бута сохин һалгаагаад, «Эгээл Росси хадаа социализм тээшэ харгы гаргаһан орон байханъ магадгүй... Гансахан лэ Европа манай харгые зааха ёһотой гэһэн хуушаржа һалаһан бодолые орхихо хэрэгтэй» гэжэ хэлээ һэн.

«Таряашад болбол тэмсэлдэ жагсаха дурагүй, тэдэ хадаа буржуазитай барисаатай байнад, тиимэһээ хүдэлмэришэн ангиин хойноһоо дахахагүй» гэжэ хэлэдэг байһан троцкистска позицинуудые баримталһан Бухаринай капитулянтска аяг аашада нүхэр Сталин тэрэшэлэн хатуу харюу үгэһэн байна. Съезд, Преображенскиин ба Бухаринай дурадхаһан заһабаринуудые буруушаагаад, нүхэр Сталинай резолюциие баталаа һэн.

«Экономическа байдал тухай» резолюци дотороо съезд болбол үйлэдбэри ба хубаарилгада хүдэлмэришэнэй хиналта тогтоохо, помещигүүдэй газарые бул... ха, банкнуудые национал... ха гэхэ мэтын дайшалхы ... нуудые дэбжүүлһэн ...

Съезд болбол профсоюзууд... тральна байха тухай мень... скэ теориие буруушаажа, ... союзуудай үүргэ ба зорил... тухай угаа ехэ шухала ... хэбэри абаһан байна. «Залуушуулай союзууд ... резолюци абажа, эдэ ор... зацинуудые партиин резерв ... һон байгаа.

Саг зуурын правител... сүүдтэ Ленинэй ошохо тухай ... дал партиин VI съезд дээрэ ... дэһэн байгаа. В. И. Ленин ... ошохо ёһотой һэн гэжэ ... хэдышье хэлэбэлынь, нүхэр С... эрид буруушаажа, агуухэ ... ба багша В. И. Ленинэй ... амиие абарһан байна.

Съезд партиин шэнэ Ус... абаһан байгаа. Тэрэшэлэн ... болбол капитализмтай эрэл... римгойгоор дайлан орохые ... мэришэд, солдадууд ба ... таряашадые уряалһан Мани... партиин нэрэһээ абаһан ба...

VI съезд хадаа социалисти... революциин илаха услови ... пролетариат ба үгытэй тар... дай союз тухай ленинскэ ... риие өөрынгөө бүхы шиид... нүүд соо онсо хүсэтэйгөөр ... лэһэн байна.

VI съездын шиидхэбэрии... һөөр большевистскэ парти ... ба Сталинай хүтэлбэри доро ... тябрьска зэбсэгтэ восстани... лэдхэхэ талаар угаа ехэ хү... ри ябуулжа, Россида социал... ческэ революциин илалтые ... һан байна.

Партиин VI съездһээ ... манай орон түүхэтэ агуухэ ... ябажа, социализм ба... жа, СССР-тэ коммунизмы... тээшэ урагшаа, улам бүри ... тэйгээр зорижо ябана.

Д. ЗУБ...

БМАССР-эй Совминдэ ба облпрофсоведтэ

Шэлэй заводой ОРС мурысөөндэ илаба

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет ба профсоюзуудай областной Совет болбол республикын худалдаа наймаанай ба эдеэ хоолой организацинуудай болон предприятинуудай хоорондо 1951 оной хоёрдохи квартал соо дэлгэрһэн социалистическэ мурысөөнэй дүнгые һаяхан хаража үзөө. Тингээд, социалистическэ мурысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар, удаадахи организацинууд ба предприятинууд ажал хүдэлмэри дээрээ һайн амжалтануудые туйлаа гэжэ тэмдэглэбэ.

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой ОРС-ын коллектив (начальнигынь нүхэр Ларионов, месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Попов) эд бараанай эрьесын түсэбые хоёрдохи квартал соо 126,5 процент дүүргээ. Гадна, 46,4 мянган түхэриг мүнгэ түсэбһөө гадуур хэмнэлһэн байна.

Улан-Удын горпромторгын № 34 магазин (даагшань нүхэр Магуза, месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Фурашев) квартальна түсэбөө 104 процент дүүргэхэһээ гадна, 2,2 мянган түхэриг түсэбһөө гадуур хөөсэлөө. Тус магазин советскэ худалдаа наймаанай гурим нэгэшье эбдээгүй, ниитын ба кооперативна хогшол зөөрие үрилтэ гарзада оруулангүй, эрхим ашаар хүдэлмэрилһэн байна.

Республикын Министрнүүдэй Совет ба профсоюзуудай областной Совет болбол эдэ бүхы показательнуудые хараадаа абажа, Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой ОРС-ын коллективые социалистическэ мурысөөндэ илаа гэжэ тоолоод, 5000 түхэриг шангаар өөһэдынгөө дамжуулгын Улаан туг барюулха гэжэ шиидэбэ. Тиихэдэ, горпромторгын № 34 магазинда 2500 түхэригэй, Курумонторгын № 3 магазинай коллективтэ — 1500 түхэригэй, Тункын аймпотребсоюзай Саянай сельпогой коллективтэ — 1500 түхэригэй мүнгэн шангууд үгтэхэ болоо.

Тэрэнтэй хамта, НОД—4 ОРС-ын начальник нүхэр Мусияченко, мүн № 185 ОРС-ын начальник нүхэр Беляев, СССР-эй ой модоной промышленностиин Министерствын БМАССР-тэхи УРС-ын начальник нүхэр Крюков болон бусад социалистическэ мурысөөе хангалтагүй-гөөр, ёһо тэдыгээр хүтэлбэрилнэ гэжэ Министрнүүдэй Совет ба профсоюзуудай областной Совет тэмдэглэбэ.

Һайн столово

Галуута-Нуурай рудоуправлениин ОРС-ын № 1 столово хүдэлмэрилэгшэдтэ эдеэ хоол һайн шанараар бэлэдхэнэ.

Тус столово олзо доход оруулалгын хахад жэлэйнгээ түсэб 111,9 процент дүүргэһэн байна.

А. Жамсаранов.

Байкал дээрэ: Кабанскын загаһанай заводой нүхэр Цибанай бригадын загаһашад Лиза Фролова, Алексей Суворов хоёр сүлөөтэй сагтаа Б. Седых гэгшын «Даурия» романие уншажа һуунад.

Ф. Моренецын фото.

Һуралсалай жэлдэ бэлэдхэл

Ёһо тэдыгээр хандаһанай үрэ

Баргажанай аймагта дунда, долоонжэлэй ба эхин 30 гаран һургуулинууд бии. Һуралсалай шэнэ жэлэй эхилтэр тоотойхон үдэр үлөөд байбашье, эдэ һургуулинуудай олонхинь бэлэдхэлэй хүдэлмэрие мүнөө хүрэтэр түгэсхөөдүй. Усть-Баргажанай дунда, Чиканска долоонжэлэй, Башаровскэ, Адамовска, Нурска, Телятниковска ба бусад зарим һургуулинууд бэлэдхэлэй хүдэлмэрие илангаяа ехээр удааруулна. Тус һургуулинуудай гэр байшангуудые заһабарилга дүүрээдүй, тэдээндэ хэрэгтэй түлеэн газаань шэрэгдээдүй. Мүн һуралсалай хэрэгсэлнүүд үсөөнөөр абтанхай, һургуулиин наһанай хүүгэдэй тоо бүридхэл гүйсэд абтаадүй.

Намарай шалгалтатай болоһон һурагшадтай заняти олон һургуулинуудта үнгэргэгдэнэгүй. Жэшээнь, Баянголой дунда һургуулида 64 һурагшад намарай шалгалтатай болонхой. Теэд, тэдэнэй заняти үнгэргэгдэнэгүй. Тус һургуулиин директор ба багшанар энэ шухала хэрэгтэ һанаа амараар хандана.

Аймагай һургуулинууд 8110 кубометр түлеэ бэлэдхэхэ түсэбтэй аад, 7100 кубометрынь бэлэдхэнхэй. Тэрэнэйнь миил 950 кубометрынь һургуулинуудай газаа шэрэгдэнхэй. Кокуйска, Шапеньковска эхин һургуулинуудай газаа нэгэшье тэрэгэ түлеэн асарагдаадүй.

Тэрэшэлэн аймФО һургуулинуудта һомологдоһон мүнгэн зөөрие саг болзор соонь үгэдэггүй байна. Энээнэй эсэстэ зарим һургуулинуудта заһабарилгын хүдэлмэри нилээд унжагайруулагдаа. Һургуулинуудые шэнэ жэлдэ саг болзор соонь бэлэдхэхэ, тэдэниие хэрэгтэй бүхы юумэеэр хангаха ябадалда тус таһагые даагша нүхэр Кондаков һаналаа табинагүй. Мүн Баянголой ба Уланай сомоной Совелүүд һургуулинуудые тон муугаар финансировална.

Худалдаа наймаанай организацинууд һургуулинуудые заһабарилгын материалнуудаар хангаха зэргэтэй юм. Гэбэшье, магазинуудтань хадааһан, шэрэ ба бусад хэрэгсэлнүүд тон хомор.

АймОНО хадаа һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгын хүдэлмэрие ямаршье тэсэбгүйгөөр, ёһо тэдыгээр хүтэлбэрилнэ. энэ хэрэгтэ үргэн олониитые элсүүлэн хабаадуулжа шаданагүй, заһабарилагшадай дунда социалистическэ мурысөө эмхидхэнэгүй. Энэ шухала хэмжээ-ябуулгада аймОНО-гэй хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгагүйгөөр хандаһанайнь гэршэ һуралсалай шэнэ жэлэй ойртоод байхада тобойсо элирээд байна.

А. Раднаев.

Хүсэд бэлэн болонхой

Мухаршэбэрэй аймагай Барай эхин һургуули (даагшань нүхэр Ш. Эрдынеев) һуралсалай шэнэ жэлые хүсэд һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула бага бэшэ хүдэлмэри хэһэн байна. Һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй дүүрэхэтэй хамта тэндэ заһабарилгын хүдэлмэри эхилээ һэн. Тэрэнэй ашаар һургуулиин гэрнүүд хүсэд заһабарилагдажа, бэлэн болонхой. Мүн классна досканууд, партанууд ба бусад мебель һэльбэгдэжэ, шэрдэгдэнхэй.

Мүн ерэхэ үбэлдөө хүсэд хүрэхэ түлеэн бэлэдхэгдэнхэй юм. Һурагшадта хэрэгтэй учебнигүүд ба һуралсалай бусад хэрэгсэлнүүд олоор абтанхай. Тингэжэ тус һургуули һуралсалай шэнэ жэлые эхилхээр бэлэн болонхой.

Б. Санжиев.

Манай календарь

Ородой элитэ химик А. М. Бутлеров

Нүгшэһэнһөөнь хойшо 65 жэлэй ойдо

Казанска губерниин Чистополь городто 1828 оной августын 25-да Александр Михайлович Бутлеров түрөө юм. Тэрэ бага ябахаһаа хойшо химиие һонирходог һэн. Бутлеров гимнази дүүргээд, Казанска университедтэ һурахаяа ороһон байгаа. Тэндэ һурахаһаа гадуур гэртээ тусхай лаборатори түхеэрээд, элдэб туршалгануудые тэрэ хэдэг байба. 21 наһатайдаа Бутлеров университет дүүргээд, тэндээ хүдэлмэрилхөөр үлөө һэн. Университедтээ тэрэ химеэр лекци уншадаг байгаа. 1854 ондо Бутлеров амжалтатайгаар диссертаци барижа, докторой степеньтэй ба профессорэй нэрэ зэргэтэй болоо һэн.

Александр Михайлович Бутлеров наукада шэнэ зам гаргаһан эрдэмтэдэй нэгэниинь болоно. Тэрэ хадаа структурна шэнэ теори байгуулаа юм. Тэрэнь органическа химиин хүгжэхэ хэрэгтэ ехэхэн оруулалта болоо. Тус теори болбол атомно-молекулярна һургаалай хүгжэлгэдэ шухала звено болоһон байна.

Мүн Александр Михайлович Бутлеров суута экспериментатор байһан юм. Структурна теориин ёһоор шэнэ бодосуудта туршалга хэжэ, хэдэн процессүүдые тэрэ шэнжэлһэн байна.

Химическэ наукые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ габьяа түйлаһанайнгаа түлөө Бутлеров академигээр һунгагдаһан байгаа. Академик Бутлеров ород арадай нэрэ хүндын ба ородой наукын түлөө немецкэ реакционно нүлөөнтэй эбсэшэгүйгөөр тэмсэдэг һэн. 1886 оной августын 17-до Александр Михайлович Бутлеров наһа бараһан байна.

Бутлеров хадаа ородой химик-органигуудай һургуулиин үндэһэ һуури табигшань юм. Тэрэнэй зарим һурагшад бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ боложо, Бутлеровой хэһэн хэрэгые үргэлжэлүүлһэн байна. Эрдэмтэд Марковников, Зайцев, Фаворский ба бусад тиимэ һурагшадынь болоно.

И. Тяжелев.

Концертнүүдые харуулна

Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин артистнар Курумканай аймагай ажалшадта концертнүүдые харуулжа ябана. Солист Алексеев арадай ба советскэ композиторнуудай дуунуудые һайханаар дуулана. Баахан басаган Алла, циркын артистнар К. Сорокин ба Певзник гэгшэд акробатическа олон номернуудые тон шадамараар наадажа, ажалшадые һонирхуулна.

З. Санжиев.

И. В. Сталинда немецкэ залуушуулай эльгээһэн амаршалгын послани

БЕРЛИН, августын 12. (ТАСС). Немецкэ залуушуул Генералиссимус И. В. Сталинда амаршалгын послани эльгээгээ.

4. 145. 839 немецкэ хүбүүд, басагадай гар табиһан энэ послани соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Хүндэтэ Иосиф Виссарионович Сталин!

Олон миллион залуу немецүүд эб найрамдалай уласхоорондын лагериин агуу ехэ вождь, Танда, халуун амаршалга хүргэнэ, эдэ немецүүдэй дундаһаа нэгэ миллион гаран хүниинь ремилитаризацилгада эсэргүү ба 1951 ондо Германитай эбэй договор баталуулхын түлөө эб найрамдалай немецкэ залуу тэмсэлшэдэй слёдто Берлиндэ, бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай залуушуулай нюдэндэ харагдан, сугларһан байна.

Манай зам зааһан Танай телеграмма абаһаар нэгэ жэл болоһон ойтой дашарамдуулан, немецкэ сүлөөтэ залуушуулай Союз эб найрамдал хамгаалха залуушуулай ба студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн Гурбадахи фестивальда бэлэдхэн, агуу ехэ Сталинай хүндэлэлдэ уряал соносхоһон байна, тус телеграмма соогоо Та болбол единэ, демократическа ба эб найрамдалда дуратай Германиин эдэбхитэй байгуулагшад болохот гэһэн ехэ зорилгые немецкэ залуушуулай үмэнэ табиһан байгаат. Энэ уряалай үедэ, олон миллион залуу немецүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ хүсэлэлгээ ехэдхэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович Сталин, Танда ба агуу ехэ социалистическэ Советскэ Союзда гүн гүнзэгы инаг дуратай байһанаа мэдүүлээ.

Танай нэрээр нэрлэгдэһэн уряалай үедэ, немецкэ сүлөөтэ залуушуулай Союзда ба эдир пионернүүдэй организацида 390.583 хүбүүд, басагад ороо, тиин немецкэ сүлөөтэ залуушуулай Союз ба эдир пионернүүдэй организаци мүнөөдэр 3.591.884 хүбүүд, басагадые нэгэдүүлнэ гэжэ бидэнэр Танда мэдээсэжэ шадаха байнабди. Уряалай үедэ 1.056.998 хүн угаа ехэ удхашанартай «Ленинизмын асуудалнууд тухай» Танай зохёол шудалһан, тиин эб найрамдалай ба единэ демократическа Германи байгуулхын түлөө тэмсэлдээ шиидхэхы эрдэм мэдэлгэ абаһан байна. Агитаторнуудай 121.882 бүлэгүүдэй хүдэлмэридэ ба элдэб янзын 862.514 хэмжээ-ябуулгануудта немецкэ сүлөөтэ залуушуулай Союзай гэшүүд абаһан эрдэм мэдэлгээ ажалдаа хэрэглээ, американска болон германска империалистнуудай зүгһөө Баруун Германие ремилитаризацилга хадаа немецкэ арадта угаа ехэ аюултай байһан тухай хүн зондо ойлгуулха ябадалда туһалаа. Германска Демократическа Республикадахи промышленностиин ба хүдөө ажахын арадай секторэй залуушуул үйлэдбэриин советскэ новаторнуудай арга методүүдые агуу ехэ жэшээ болгон хүдэлмэридөө хэрэглэжэ, түсэбүүдээ ниитэ дээрэнь 6.209.195 үдэрөөр уридшалан дүүргэлгэ түйлаһан ба уряалай үе соо залуушуул нэгэдэхи табанжэлые дүүргэлгэдэ ехэ оруулалта хэһэн байна.

Баруун Германиин бүхы прогрессивнэ хүсэнүүдтэй мүр мүрөө зэргэлэн ябажа, Баруун Германиин залуушуул американска ба һэргэн бии болоһон германска империализмда эсэргүү, эб найрамдал хамгаалха эрэлхэг баатар тэмсэл ябуулжа байна. Бонндохи германска империалистнуудай реваншистска правительствын зүгһөө немецкэ сүлөөтэ залуушуулай Союзые террористическэ аргаар хориһон болобошье, Германиин баруун зүгэй прогрессивнэ залуушуул хадаа эб найрамдалда дуратай арадуудта эсэргүү агрессивнэ дайнай хүнһэн болгон немецкэ залуушуулые ашаглаха гэһэн Макклой, Аденауэр ба Шумахер гэгшэдэй һанаашалгануудта эсэргүү яажа тэмсэхэ ёһотойб гэһэн жэшээе бүхы залуу немецүүдтэ харуулна. Баруун Германида американска ба английска интервенционистска сэрэгүүдэй оролгоор, мүн ремилитаризацилга тушаа империалистическэ хүсэнүүдэй хэһэн һэшхэлгүй хэмжээ-ябуулгануудаар ушаруулагдаһан хүшэр хүндэ байдал хадаа дайнай аюул зайлуулхын ба эб найрамдал хангахын тулада хүсэеэ арбидхахыемнай уялгална.

Тиимэһээ, бидэнэр эб найрамдалай түлөө тэмсэлые хэзээдэшье һуларуулхагүйбди гэжэ баяртайгаар Танда үгэеэ үгэнэбди. Тиихэдээ манай үмэнэ шэн зоригтой Советскэ Союзай туг хододоо гэрэлтэнэ. Арадай хэрэгэй түлөө яажа эридээр тэмсэхэ ба илахаб гэжэ бидэниие һургадаг агуу ехэ Сталинай этигэхэ байһанда бидэ найданабди.

Немецкэ арадай түрүү отряд — Германиин Социалистическэ единэ партиин хүтэлбэри доро, манай инаг президент Вильгельм Пикын хүтэлбэри доро ябажа, бидэнэр эб найрамдалые эсэстэнь хүрэтэр хамгаалхаар бэлэн байнабди гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович Сталин, Танда үгэеэ үгэнэбди. Тиихэдэ Танай телеграмма хадаа манай ябуулгануудай уялгата ба хүтэлбэрилхы эхинь ерээдүйдэшье бидэнэртэ болохо байна.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ арадуудые хүтэлбэрилэн ябадаг илагдашагүй социалистическэ Советскэ Союз мандаха болтогой!

Немецкэ ба советскэ арадуудай хоорондохи бата бэхи эб найрамдал мандаха болтогой!

Манай сэсэн мэргэн багша ба вождь, манай эрхим хани агуу ехэ Сталин удаан удаан жэлнүүдтэ ажаһуу лэ!».

Таряа хуряалга тухай хэдэн зүбшэлнүүд

Ургасые түргэнөөр ба агротехническэ эрхим шанартайгаар хуряаха хүсэһэн колхознигууд ба комбайнернууд энэ талаар хэдэн зүбшэл толилхые манай редакцида хандаһан байна. Мүнөөдэрэй номерто агроном нүхэр И. Тимошин зүбшэлнүүд толилогдобо.

НАБТАР, НЭНГЭҺЭН ТАРЯА ХУРЯАЛГА

Энэ жэлдэ республикын зарим колхозуудай горьтойхон талмайе набтар ба нэнгэһэн тарян эзэлнэ. Тэдэниие агротехническэ заабаряар хуряажа шадаагүй һаа, ехэ гарза болохо байна. Тиимэдэ энэ таряа хуряалгые эмхидхэхэдэ түрүүшын үдэрһөө эхилээд, хуряалгын бүхы машинануудай, тэрэ тоодо комбайнуудай сабшалгын аппарат шадаал һаа доогуур табиха шухала. Гадна, нэнгэһэн таряа хуряахынгаа урда тээ тэрэнэй али газарынь налайһыень шалган хараха хэрэгтэй. Тиин, иимэ таряае урдань хададаг юм.

Набтар таряа хадахадаа машинануудай сабшалгын аппарадые һайнаар хурсадхаха хэрэгтэй.

ТАРЯА БООЛГО, БУХАЛЛАЛГА, СОХИЛГЫЕ НЭГЭ ДОРО ЯБУУЛХА

Хэрбээ таряае саг соонь боогоогүй һаа, сүүдхэ соо га бүридэ 10 килограмм хүрэтэр тарян гээгдэхэ жэшээтэй юм. Энээнһээ һэргылхын тулада машинаар, мүн гараар хададаһан таряае тэрэ дары боохо хэрэгтэй. Имагтал шиигтэйгээр хуряагдаһан, гү, али буртаг ногоондо дарагдаһан таряае хатаахын тулада нэгэ хэды саг соо боонгүй поли дээрэнь хэбтүүлхэдэ болохо.

Боогдоһон боолтонуудые саг доронь бухаллаха хэрэгтэй. Таряа боолго, бухаллалгые үнгэргэхэдөө полиие заатагүй тармаха шухала. Тиихын тулада, таряа боогшо бүхэн гар тармууртай ябаха ёһотой.

Таряа бухаллаһанайнгаа удаа тэрэниие саг үргэлжэ шалгажа үзэхэ шухала. Юундэб гэхэдэ, илангаяа хура бороогой ороходо бухал норожо гутадаг гү, али һалхинда боолтонууд унадаг юм. Тиимэһээ шиигтэй боолтонуудые саг соонь түүжэ хатааха, мүн һалхинда хиидэһэн боолтонуудые заһажа боохо ба дахяад бухаллаха хэрэгтэй.

Бухаллагдаагүй тарян хуряагдаагүй тээшэ тоологдодог. Бухаллалгын ба сохилгын болзорнуудые 10 хоногоор удааруулбал га бүридэ 9 пүүд хүрэтэр тарян гээгдэдэг. Тиимэһээ боолтонуудые хатаһан дарынь, һүрилхэ шухала.

Таряа һүрилхэдөө боолтонуудые забһаргүйгөөр ябталха, хажуу талыень жэгдэ байлгаха, оройень эгсэ шобгор болгохо хэрэгтэй. Һүриингөө оёортонь 25—30 сантиметр зузаан хуурай соломо хэдэг юм. Мүн оройеншье хуурай соломоор һайса нюруулан хушадаг. Һүриин жэшээтэ хэмжүүринь иимэрхүү байха гэбэл: утань 10—15 метр, үргэниинь — 4—6 метр, үндэрынь — 5—6 метр.

Таряа хадажа дүүргэһэнэйнгээ удаа тээ 10—15 хоногһоо үнгэрэнгүйгөөр сохилгые сүм дүүргэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ энэ хүдэлмэриие хойшо татабал, тарянай гурбанай нэгэ хуби хүрэтэр гээлтэ болохо байна бшуу. Таряа сохиходоо гээлтэ гаргахагүйн тулада тогуулаа һайнаар бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Мүн молотилка зүбөөр табижа, соломодо орооһо үлөөхэгүй хэмжээ абаха шухала.

ХУРА БОРООТОЙШЬЕ ҮДЭРНҮҮДТЭ ХУРЯАЛГЫЕ ҺААТУУЛХАГҮЙ

Ургасаяа түргэнөөр хуряахын тулада минута бүхэниие гүйсэд хэрэглэхэ шухала. Зарим колхозууд хура бороотой үдэрнүүдтэ хүдэлмэрилхэеэ болижо миил байдаг. Энэ буруу гэээшэ.

Хура бороогой болижо һалхилхатай хамта, комбайнууд таряа хадажа эхилхэ ёһотой. Тиихэдэ простой машинануудаар ба гараар хадалгые бороотойдошье үнгэргэжэ болоно. Бороотойдо хуряагдаһан тарян түргэнөөр ургадаг ба гутадаг байна. Тиимэһээ хадахатаяа нэгэ доро тэрэниие боодог юм. Зүгөөр нойтон тарянай боолтые юрын боолтын хахадайнь хэмжээтэйгээр багадхажа боохо хэрэгтэй. Нойтоор боогдоһон тарян тэрэ дары бухаллагдаха ёһотой. Бухал бүхэндэ 6 боолто хэжэ, тэрэниие забһартай байлгадаг юм. Тиихэдэ иимэ тарян һалхинда түргэнөөр хатадаг. Хура бороогой үни удаан ороо һаань, боолтонуудые һаднагаар хэһэн тусгаар үлгэсэ дээрэ хатааха шухала.

Тэрэшэлэн бороотойдо боогдоһон таряае багахануудаар ба нарихануудаар һүрилжэ хатаахада болохо. Тиихын тула 2 ута һаднаг бэе бэеһээнь 0,5 метр талатайгаар газарта зооход хэрэгтэй. Эдэнһээ 2 метр талатайгаар ондоо 2 һаднаг шаадаг юм. Эдэ һаднагууд дээгүүрээ хүндэлэн һургаагуудые табяад, тэрээн дээгүүрээ боолтонуудые хэжэ, һүриин һуури табигдана.

ПОЛИ ДЭЭРЭ НЭГЭШЬЕ КОЛОС ОРХИХОГҮЙ

Таряа комбайнаар ба простой машинаар хуряаһанай һүүлээр гээгдэһэн колос суглуулга заатагүй эмхидхэгдэхэ ёһотой. Ушарынь хадаа квадратна метр бүхэндэ үлэһэн 2—3 колос хадаа гектар бүхэндэ 1 пүүд тарян болоно бшуу. Колосые гар ба морин тармуураар тармаха гү, али гараар суглуулха хэрэгтэй. Морин тармуураар колос тармахадаа тармуурай шүдэнүүдэй доодо талыень шабын түмэрөөр гүрэжэ, колосые гээхэгүй болгохо шухала. Морин тармуураар полиие хүндэлэн ба утаашань 2 дахин тармадаг юм. Имагтал полиингоо һайса тармагдажа, тэндэ монсогоршье колосой үгы болоһон хойно таряанажалай бригадануудай бригадирнууд ба колхозой түрүүлэгшэнэр хуряалгын хүдэлмэри дүүрээ гэжэ тэмдэглэхэ ёһотой.

Хэрбээ комбайнай хойноһоо тэрэ дары соломын узуурта лущени хэгдэдэг байгаа һаань, тус агрегадта тармуур шагтагалжа колос суглуулгые заатагүй эмхидхэхэ шухала.

Колхозой түрүүлэгшэнэр 5 хоног соо нэгэ дахинһаа үсөөн бэшэ хуряагдаһан талмайе таряанажалай бригадын бригадирнуудһаа тушаажа абаха ёһотой. Хэрбээ хүдэлмэриин муу шанартайгаар хэгдэһэн байгаа һаань, тэрээниие усадхаха хэмжээ абаха зорилготой.

Таряанажалай бригадануудай бригадирнууд хуряалгын хүдэлмэринүүдэй шанарые саг үргэлжэ шалгажа, хуряагдаһан талмайе үдэр бүри өөһэдөө тушаан абаха уялгатай. Мүн аймагай хүдөө ажахын таһагуудай ба МТС-үүдэй агрономууд таряа хуряалгын шанарые хинан шалгаха уялгаяа үдэр бүри бэелүүлхэ ёһотой.

ТАРЯА АШАХА, БУУЛГАХА, ЗӨӨХЭДӨӨ ГЭЭЛТЭ ХЭХЭГҮЙ

Гансал ургаса хуряалгын үедэ бэшэ, мүн таряа ашалга, буулгалга ба зөөлгын үедэ эрхим шанар сахиха хэрэгтэй. Таряае муу амһарта соо хэжэ зөөхэдэ илангаяа ехэ гээлтэ болодог. Тиимэдэ таряа зөөхэдөө түбхын түрүүндэ амһартануудые тон һайн шанартайгаар бэлэдхэхэ шухала. Мүн таряа ашаха ба буулгаха талмайнууд һайса сэбэрлэгдэһэн байха ёһотой.

ТАРЯА СЭБЭРЛЭЛГЭ, ХАТААЛГЫЕ ЭМХИДХЭХЭ ТУХАЙ

Ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрнүүдтэ молотилкануудһаа, илангаяа комбайнуудһаа гараһан тарян элдэб набша намаа болон буртаг үбһэнүүдэй үрэнүүдтэ дарагдаһан байхаһаа гадна, шииг нойто ехэтэй байдаг. Хэрбээ иимэ таряае хүсэд һайнаар сэбэрлэнгүй ба хатаангүй обоолоо һаа, тэрэ халажа, гутадаг байха юм. Таряае энээнһээ һэргылхын тулада комбайнһаа гараһан сасуунь тэрэниие тогууд дээгүүр тэрэ дары хатааха, мүн сэбэрлэхэ хэрэгтэй. Таряае богонихоншье саг соо сэбэрлэнгүй байлгажа огто болохогүй. Сэбэрлэгдэһэн тарянай ехэ шиигтэй байбалынь, тэрээниие тэрэ дарынь сушилкануудта абаашажа, хатаалгые эмхидхэхэ шухала. Зүгөөр гал сушилкануудые хэрэглэжэ болохогүй.

Таряае полиһоо тушаажа абахадаа шанарыень шалгаха хэрэгтэй. Хура бороотой үдэрнүүдтэ хуряагдаһан таряае сэлмэг үдэр хададагдаһан тарянтай холижо болохогүй.

УРГАСЫН ТОО БҮРИДХЭЛЫЕ ЗҮБӨӨР ТАБИХА

Орооһо тарянай тоо бүридхэлые зүбөөр табиха ябадал тон ехэ удхашанартай байна. Ургаса хуряалгын ба таряа сохилгын үедэ поли дээгүүр заатагүй харуул табигдаһан байха ёһотой. Сохигдоһон бүхы тарянь зүбөөр шэгнэгдэхэ ёһотой, Молотилкаһаа ба комбайнһаа гараһан таряае МТС-үүдэй тусгаар шэгнүүршэд хэмжэн тушаан абаха ёһотой юм. Тэрэшэлэн таряае складһаа ашаха, зерносушилкануудһаа абаха ба бэлэдхэлэй пунктнуудта эльгээхэдээ нарин нигтаар шэгнэхэ шухала. Шэгнэхэ зуураа, культура, тодо хэмжүүр ба тарянай хаанаһаа абтаһыень документ болгон бэшэхэ хэрэгтэй.

Тарянай харуулһалга ба тоо бүридхэлэй түлөө таряанажалай бригадын бригадирнууд ба колхозуудай түрүүлэгшэнэр сэхэ харюусаха байна.

И. Тимошин,
БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын орооһоной ажахын Управлениин главна агроном.

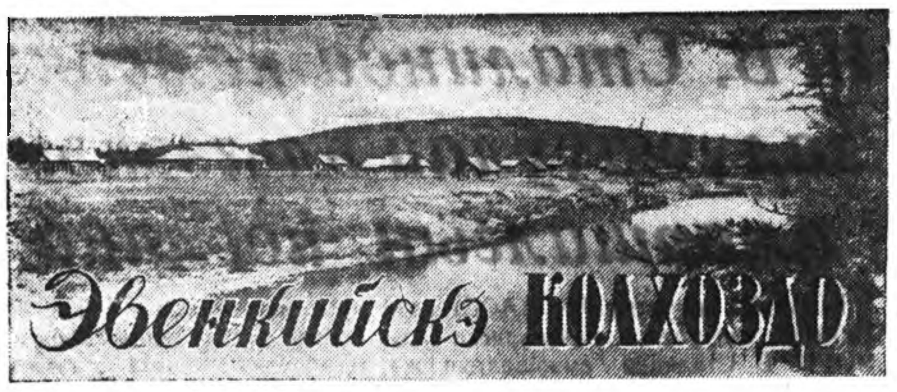

Малый Амалат гэжэ голой эрьедэ, үзэсхэлэн һайхан газарта Усой гэжэ эвенкийскэ тосхон тогтонхой. 1940 он болотор эндэ нэгэшье барилга үгы, харин үсхэн ой тайга байһан юм. Эндэ хаа-яа нүүдэл байдалтай эвенкнүүд хэдэн хоногоор ерэжэ, оронуудаа адуулдаг, ан гүрөөһэ агнадаг һэн.

1940 ондо тэндэхи эвенкийскэ зон хүдөө ажахын артель болон нэгэдэжэ, түбхинэһэн ажабайдалтай болохые хүсэһэн байна. Тиигэжэ колхозникуудай 6 гэрнүүд, һургуулиин, амбулаториин байшангууд гүрэнэй зөөреэр баригдаһан байна. Энэ сагһаа хойшо Калининай нэрэмжэтэ колхоз түргэнөөр хүгжэн ургажа, гэшүүдынь улам олошороо.

Энэ колхоз агнууриһаа гадна, бусад ажахы эрхилнэ. 1940 ондо тус колхоз 3 һаамхай үнеэтэй байһанаа, мүнөө 152 толгой малтай һүнэй-товарна фермэтэй болоо. Тус фермэ энэ жэлдэ малайнгаа тоо толгойе олошоруулха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн ба гүрэндэ һү тушааха түсэбөө май һарада гүйсэд дүүргэһэн байна. Мүн адуу мори, гахай ба оро үсхэбэрилгөөр жэлэйнгээ түсэб колхоз дүүргэнхэй.

Республикымнай суута оленевод, орденто Тунэнчеев Тындэ гэгшэ энэ жэлдэ 22 эмэ оронуудһаа 22 түл абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна.

Тус колхоз хирпиисын ба дабирхай нэрэдэг заводуудтай юм. Мүн извёстко галдалгын хүдэлмэри эмхидхэгдэнхэй. Һүүлэй үедэ колхоз тарианажал хэдэг болоо. Тэндэ хара тариан, ячмень, хартаабха ба огородно культуранууд таригдана.

Колхозно тосхон жэл ерэхэ бүри культурна болбосон байдалтай болоно. Тэндэ клуб, хүдөөгэй уншалгын байшан, эхин һургуули, радиоузел, амбулатори, раци, магазин ба бани бии. Эвенкнүүдэй хүүгэд барандаа һургуулида һурана. Тэдэнэр нэгэдэхи классһаа эхилээд 10-дахи класс дүүргэтэрээ гүрэнэй тэдхэмжэ дээрэ һурадаг юм. Гансахан Баунтынгаа аймагта бэшэ, харин Улан-Удэдэ эвенкийскэ долоонжэлэй һургуулида ба Ленинградта хойто зүгэй арадуудай институтда эвенкнүүдэй хүүгэд эрдэм бэлигтэ һурана. Тус колхоз өөһэдын интеллигенцитэй болонхой. Колхозникуудынь баян байдалтай ба зол жаргалтайгаар ажаһууна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Баунтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин центр.

2. Бурят-Монголой суута оленевод, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто Тындэ Тунэнчеев.

3. Баунтын аймагай хэлхеэ холбооной конторын начальник Шагжи Шагдарон, Усойско сельсоведэй гүйсэдкомой секретарь Василий Молчанов гэгшэд Усойско хүдөөгэй библиотекэдэ Москвагай бибколлекторэй эльгээһэн номуудые абаад байна.

4. Колхозой һүнэй-товарна фермые даагша Мария Беркина ба тоо бүридхэлшэ Ирина Урпиулова гэгшэд һаалиин гэр соо һү машинадажа байна.

М. Минеевэй фото-очерк.

Шэнэ хюрөөнүүд

Һаяхан «Бурмонголлес» трест МП «Урал» гэжэ маркын бензино-моторно шэнэ хюрөөнүүдые абаа. Иимэ хюрөө 3 мориной хүсэтэй ба 37 килограмм шэгнүүртэй юм. Энэ хюрөөгөөр 4 хүн хүдэлмэрилжэ, халаан соогоо 200 кубометр хүрэтэр модо унагааха, 7 кубометр хүрэтэр хюрөөдэхэ нормотой юм.

Электрическэ хюрөөтэй нүүдэл электростанциие зүбөөр ашаглахын тулада, тэрэ хюрөөе модо багатай гү, али түүжэ отолхо газарта хэрэглэхэдэ тон таатай байна. Мүнөө эдэ хюрөөнүүд Онохойн лескомбинадта эльгээгдээд, ашаглагдажа байна.

А. Дейнеко.

Улан-Удэ Иркутск хоёрой шатаршад уулзахань

Августын 18-да ба 19-дэ Иркутскын ба Улан-Удын шатаршадай заншал болоһон уулзалга (12-дохинь) Улан-Удэдэ болохонь.

Энэ уулзалгада Улан-Удэһээ: Сумкин, Сампилов, Воробьёв, Цыденов, Игумнов, Тоглоев, Сергеев ба эхэнэр шатаршад Гармаева, Бадмацыренова гэгшэд хабаадалсаха байна.

А. Игумнов.

ФУТБОЛ

Кубок абахын түлөө эдиршүүлэй мүрысөөн

БМАССР-эй эдир залуушуулай дунда футболоор түрүү һуури эзэлжэ, кубок абахын түлөө мүрысөөн һаяшаг эхилээ.

Тэрээндэ эдиршүүлэй группаһаа 9 команда, хүбүүдэй группаһаа 8 команда хабаадалсаа.

Түрүүшын эрьесэдэ хүбүүдэй дунда республиканска спортивнэ һургуулиин, «Пищевик», «Красное знамя» ба «Шахтёр» гэжэ спортивна обществонуудай футболистнар, эдир залуушуулай дунда 1-дэхи турта ПВЗ-гэй «Локомотив», № 1 ЖУ-гэй, республиканска спортивна һургуулиин ба Иволгын аймагай спортсменүүд илаа.

Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Хандалгада гар табилгын ябаса тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй мэдээсэл

ПРАГА, августын 14. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй информационно элбан мэдээсэл толилоо, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Агуу ехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхын түлөө 1951 оной февралиин 21—26-да Берлиндэ болоһон заседани дээрэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй соносхоһон бүхэдэлхэйн кампани үдэр бүри эршэмтэй боложо байна. Энэ оной июлиин 13 хүрэтэр 48 оронуудта гар табигшадай ниитэ тоонь 338.841.398 байһанаа мүнөө 430.870.591 болоо.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариадта иимэ официальна мэдээнүүд ороод байна гэбэл:

Албани — 865.885 (кампани дүүрээ), Алжир — 50.000, Аргентина — 500.000, Австрали — 25.000, Бельги — 218.000, Бразили—450.000, Болгари — 5.627.000 (кампани дүүрээ), Бирма—100.000, Коста Рика — 20.000, Кипр — 87.256, Чехословаки — 9.020.522 (кампани дүүрээ), Хитадай Арадай Республика — 343.808.541 (кампани дүүрээ). Дани—106.000, Финлянди—450.000, Франци — 5.584.000, Гватемала — 56.260 Голланди — 243.405, Чили — 500.000, Индонези—431.000, Ирак —12.000, Иран — 1.500.000, Итали — 10 миллион, Япони—2 миллион, Канада — 270 мянга, Колумби — 10.000, Корея—7.047.821, Куба — 612.300, Ливан 106.000, Венгри — 7.148.000 (кампани дүүрээ), Мексика — 45 мянга, Монгол Арадай Республика — 633.877, Перу—5.578, Польша—18.053.000 (кампани дүүрээ), Португали — 32.000, Пуэрто-Рико — 20.000, Австри — 764 мянга, Румыни — 11.060.141, Сиам — 13.182, Сири—90 мянга, Испани — 200 мянга, Швеци — 205 мянга, Швейцари—32.373, Тунис — 100 мянга, Уругвай — 110.450, Великобритани — 500 мянга, Вьетнам — 1.646.000, Трансиордани — 11 мянга болоно.

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү арадай асуултын үедэ Германска Демократическа Республика дотор гар табиһан 13.034.477 хүн энэ списогтэ оруулагдаагүй.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха ябадалда угаа ехэ амжалтануудые туйлаһан эб найрамдалай тала баригша зарим хүнүүдэй ажал-ябуулгань тус мэдээсэл соо тэмдэглэгдэбэ.

Берлиндэ боложо байгаа залуушуулай ба студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн фестиваль дээрэ

БЕРЛИН, августын 13. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Мүнөөдэр Берлиндэ немецкэ ба гадаадын корреспондентнүүд залуушуулай ба студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн Гурбадахи фестивальда ерэһэн американска залуушуулай түлөөлэгшэдтэй уулзаба.

«Берлиндэ сугларһан залуушуул —гэжэ американска делегадуудай нэгэн хэлэбэ,—США-гэй эб найрамдалда дуратай залуушуулые американска правительствотай адлидхажа үзөөгүй байһанайнь түлөө бидэнэр ехээр баярланабди. Американска арад бэшэ, харин американска империалистнууд Корейдэ дай хэнэ».

США-гэй правительствын милитаристска политикын хойшолонгууд ажалша хүн зондо хүшэр хүндөөр тохогдоно гэжэ американска залуушуулай түлөөлэгшэд хэлээ. Берлин ерэхэдээ бидэнэр Германска Демократическа Республикадахи байдал тухай американска пропагандын худал байһаниие ойлгообди гэжэ делегадууд тэмдэглэбэ. Германска Демократическа Республикын правительство залуушуул тухай анхарал оролдолго гаргана, тэрээндэ али болохо дэмжэлгэ үзүүлнэ гэжэ бидэнэр мэдэжэ абаабди гэжэ тэдэнэр хэлэбэ.

Эб найрамдалай түлөө немецкэ залуушуулай үсэгэлдэр болоһон асари ехэ демонстраци, мүн дайнда һаад хэхэ ба эб найрамдал хамгаалха гэһэн нэгэн эрмэлзэлгээр нэгэдэһэн бүхы оронуудай залуушуулай хани барисаанай ба харилсан ойлголсолгын оршон байдалда боложо байгаа фестиваль американска делегадуудые ехээр гайхуулаа.

Түгэсхэлдөө американска залуушуулай түлөөлэгшэд хадаа Америка бусажа ошоод, фестиваль тухай бүхы үнэн юумые хэлэхэбди, мүрдэлгэ хэһээлтэдэ дайрагдажа, бэрхэшээлтэй тохёолдожо байбашье бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэлээ улам эршэмтэйгээр үргэлжэлүүлхэбди гэжэ мэдүүлбэ.

* * *

Мүнөөдэр советскэ делегаци латиноамериканска 16 оронуудай делегадуудтай уулзаба.

Мүнөөдэр «Вернер Зееленбиндер Халле» байшан дотор немецкэ залуушуулай ба советскэ залуушуулай делегациин түлөөлэгшэдэй нүхэрэй ёһоной уулзалга болоо.

«Метрополь» театрын байшан дотор индонезийскэ уранһайханай ансамбль ехэ амжалтатайгаар наадаба.

Ансамбльда хабаадагшадай дундаһаа нэгэ хүниинь бүхы дэлхэйн ажалшадай агуу ехэ вождь И. В. Сталин тухай зохёоһон дуугаа дуулаба.

* * *

Берлиндэ финанснуудай министерствын байшан дотор һая нээгдэһэн арадай демократиин оронуудай ехэ выставкэ фестивальда хабаадагшадай анхарал татана.

* * *

Мүнөөдэр Бүхэдэлхэйн студентнүүдэй 11-дэхи зунай нааданууд дээрэ хүнгэн атлетическэ мүрысөөнүүд боложо үргэлжэлөө, советскэ спортсменүүд хэдэн түрүү һуури эзэлбэ.

Франциин Национальна суглаанда

ПАРИЖ, августын 12. (ТАСС). Франциин Национальна суглаан хадаа Плевенэй шэнэ правительствын политика ба состав тухай коммунистическэ партиин парламентска бүлэгэй үмэнэһөө депутат Франсуа Бийу гэгшын табиһан асуулта бэшэгые хэлсэхэгүй гэжэ 390 голосоор шиидхэбэ, зүбшэн хэлсэхын түлөө 222 голос үгтөө.

«Дары шиидхэгдэхэ ёһотой шухала асуудалнуудые эндэ Плевенэй зүбшэн хэлсэхээ арсаһаниинь харамсахаар байна. Эдэ асуудалнууд хадаа сентябрьта болохоёо байгаа Хойто-атлантическа союзай соведэй зүблөөндэ, Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ, атлантическа блогто хабаадахыёнь Франкое урилгада, Баруун Европын оронуудта үзүүлхэ «американска туһаламжа» гэдэгэй шэнэ проектнүүдтэ ба Японитой эбэй договор баталалгада хамаатай юм. Эдэ проблемэнүүдые дары зүбшэн хэлсэнгүй байжа болохо гү?».

«Танай политика хадаа үгырэн хооһоролой ба сэрэгэй авантюрын политика мүн. Гэбэшье, ондоо политика—национальна интересүүдые хамгаалха бодото французска политика байдаг юм, бидэнэр тэрэниие дэмжэхэбди» гэжэ Бийу Национальна суглаанай хархис олонхидто хандан, түгэсхэлдөө хэлэбэ.

Сэрэгэй гаргашануудта мүнгэ һомолхо тухай хуулиин проектые США-гэй түлөөлэгшэдэй палата һайшааба

НЬЮ-ЙОРК, августын 10. (ТАСС). США-гэй түлөөлэгшэдэй палата финансова энэ ондо сэрэгэй гаргашануудта 56.062 миллиард доллар, тайлбарилан хэлэхэдэ дайнай урда тээхи 1939 финансова ондо байһан сэрэгэй һомололгоһоо 50 дахин ехэ мүнгэ һомолхо тухай хуулиин проектые 348 голосоор һайшааба, буруушаажа 2 хүн голосовалаа.

Ливорно гэжэ итальянска портые американецууд эзэлээ

РИМ, августын 12. (ТАСС). Сэрэгүүдые ба материалнуудые ашаһан американска түрүүшын суднонууд Ливорно портдохи США-гэй сэрэгэй базада ерэжэ эхилээ гэжэ АНСА агентство мэдээсэнэ.

Августын 11-дэ американска сэрэгэй транспорт түрүүшын хэһэг сэрэгэй материалнуудые Ливорно асараа. Сэрэгүүдые ба Ливорнодо байха сэрэгэй алба хэгшэдэй гэр бүлынхидые тээһэн американска транспорт мүнөөдэр ерэхэнь.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭС...

ПХЕНЬЯН, августын 15. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, дайсанай добтолгонуудые гэдэргэнь сохёод, тэрэнэй хүнүүд ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республ... Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Августын 15-да Арадай Ар... зенитнэ артиллери дайсанай 10 ... молёдые унагаагаа.

Пхеньянда баярай заседани болобо

ПХЕНЬЯН, августын 15. (ТАСС). Японско империалистнуудай дарлалтаһаа Кореяе Советскэ Армиин сүлөөлһөөр 6 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани үсэгэлдэр Пхеньянда болоо. Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствын толгойлогшо Ким Ир Сен, Арадай Верховно суглаанай президиумэй түрүүлэгшэ Ким Ду Бон, Кореяын эхэнэрнүүдэй демократическа Союзай түрүүлэгшэ Пак Ден Ай. Кореяын эсэгэ ороной демократическа единэ фронтын ЦК-гэй бюрогой гэшүүн Хе Гай, республикын политическэ ба гүрэнэй элитэ бусад ажал-ябуулагшад, мүн СССР-һээ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада байгаа посол Разуваев, арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд баярай заседаниин президиумдэ һуулсаба.

Генерал Ким Ир Сен алдарта ой тухай элидхэл хэбэ. Элидхэл соогоо, Ким Ир Сен хадаа японско империалистнуудай хүшэр хүндэ ба бузар дарлалтаһаа Кореяе Советскэ Армиин сүлөөлһэн ябадалые үндэрөөр сэгнэбэ. Корейскэ арадые сүлөөлхэдөө, Советскэ Арми болбол үни удаан саг соо хүлеэгдэжэ байһан эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые асарһан, мүн өөрынгөө хуби заяа өөрөө шиидхэхэ ... боломжые олгоһон байна ... элидхэлшэ онсо тэмдэглэбэ.

Эбдэршэгүй, гүнзэгы хани б... саанай мэдэрэл Кореяын ар... СССР-тэй холбоно гэжэ Ким ... Сен хэлээ. Эб найрамдалда д... тай агуу ехэ Советскэ Со... байгуулһан энэ хани бари... жэлһээ жэлдэ урган бэхи... байна.

Азида агрессивнэ авантюр... хын тулада өөрынгөө колони... сэрэгэй плацдарм болгохо ... гоор Корейскэ Арадай-Демо... ческа Республикада добто... американска интервентнүүдтэ ... гүү дайнай ябаса тухай тог... хэлэхэ зуураа, Ким Ир Сен ... эхэ оронойнгоо нэрэ хүндэ, ... сүлөө, бэеэ дааха байдалай ... тэмсэлдэ илалта туйлаха ... бүхы корейскэ арадай эрид б... шиидэнхэй байһаниие мэдүү...

СССР-һээ Корейскэ Арадай-Де... мократическа Республикада ... гаа посол Разуваев богони... хэлэжэ, ахадүү корейскэ ар... СССР-эй арадуудай амарш... хүргэбэ.

Алдарта ойтой дашарам... лан, арадай демократиин ор... дай дипломатическа түлөөлэ... амаршалга хүргэжэ, үгэ хэл...

Корейскэ Арадай-Демократическа Республи... гадаадын хэрэгүүдэй министрын протест

ПЕКИН, августын 13. (ТАСС). Синьхуа агентствын пхеньянска корреспондент иигэжэ дамжуулна:

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Пак Хен Ен августын 11-дэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида мэдүүлгэ эльгээгээ, тэрээн соогоо химическэ бомбонуудые американска авиациин хэрэглэһэн ябадалда эсэргүү эрид протест мэдүүлбэ.

Мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Августын 1-нэй 16 час 30 минутада американска самолёдууд 300 килограммын химическэ 2 бомбо Ионань дээрэ хаяба. Энээнһээ боложо, сэрэгэй алба хэгшэ 3 хүн ба энэ городой 40 хүн хорлогдоо, тэдэнэй 9 хүниинь ехээр хорлогдобо. Хохидоһон хүнүүдтэ халуурха, нюдэеэ уһатаха, ханяаха ба бөөлжэхэ мэтын тэмдэгүүд үзэгдэбэ.

Августын 7-ной 6 час 30 минутада американска самолёдууд Корейскэ Арадай армиин эзэлһэн Дунам хадын ба Судо гэжэ үндэр уулын районд химическэ бомбонуудые хаяа. Сэрэгэй алба хэгшэ 22 хүн хорлогдоод, тэдэнэй 8 хүниинь дары үхэбэ.

Американска авиаци фронтын бусад участогууд дээрэшье химическэ бомбонуудые хэрэглэбэ».

Даб дээрэхи эблэрэлгэ т... хэлсээнүүдэй үедэ американск... лимтарагшадай һанаашалан ... эдэ шэнэ гэмтэ хэрэгүүд Кор... эб найрамдал һэргээхэ тухай ... далда тэдэнэй баримталһан ... бодолые улам тодоор элир... гэжэ мэдээсэл соонь хэлэгдэ...

«Кореядэ агрессивнэ гэмтэ ... гүүдээ далдалхын тулада, На... мэл Нацануудай нэрые амер... ска булимтарагшадай хэрэг... байһаниинь бүгэдэндэ мэдээ... гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэ... американецуудай эрилтээр К... руу сэрэгүүдээ эльгээһэн 18 ... нууд эдэ гэмтэ хэрэгүүдтэ с... хабаадаһан болоно».

«Интервентнүүдэй таһара... гүйгөөр хэжэ байһан хорото ... гүүдые, илангаяа хорото ... дые хэрэглэхэ ябадалые б... шаажа, Корейскэ Арадай-Де... тическа Республикын прави... ство энээгээр протест мэдү... Гэхэтэй хамта тэрэ хадаа Нэ... мэл Нацануудай Организаци... Кореядэхи интервенцидэ хаб... жа байгаа ООН-эй гэшүүд-... нүүд хүн түрэлтэнэй нэрэ хү... ба аюулгүй байдалда эсэргүү ... гэмтэ хэрэгүүдээ зогсоохо, т... Кореяһээ сэрэгүүдээ гаргаха, ... риканска сэрэгэй гэмтэд с... үгтэхэ ёһотой гэжэ эринэ».

Кэсондохи хэлсээнүүд тухай Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН, августын 14. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Корейскэ фронтын штабһаа Синьхуа агентствын корреспондентын абаһан мэдээнүүдэй ёһоор, Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые хэжэ байгаа түлөөлэгшэдэй 24-дэхи заседани августын 10-най 10 часта (корейскэ сагаар) эхилээд, 12 час 45 минутада дүүрэбэ. 25-дахи заседани августын 15-най 10 часта болохоор хараалагдаа.

24-дэхи заседани дээрэ Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай делегациин толгойлогшо генерал Нам Ир нүгөө талын дэндүү тэнэг дурадхалые дахин буруушаагаа. Нүгөө тала хадаа өөрынгөө уһан-сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй булюуе һайрхаһан ба хамгаалалтын зохистой позицинуудые ... гуулха нэрээр 38-дахи парал... һээ хойгуур, манай талын поз... нуудай гүн газараар сэрэгэй ... маркационно лини болон де... таризованно зоно байгуулха ... дурадхаһан байна.

Нүгөө тала өөрынгөө дэмы ... радхалые табижа үргэлжэ... мүн сэрэгэй демаркационно ... ниие 38-дахи параллелеэр то... хо гэһэн манай талын зүб... сэсэн дурадхалые зүбшэн ... хэеэ арсаад байгаа һаань, хэ... нүүдтэхи тулгардалгын б... зогсоогдохогүй гэжэ генерал ... Ир мэдүүлбэ. Даб дээрэхи ... рэлгэ тухай хэлсээнүүдтэ то... доһон тулгардалгаһаа мүл... гарахые нүгөө тала үнэхөөр ... сэһэн байгаа һаа, сэрэгэй де... кационно лини тухай өөр... дэндүү тэнэг дурадхалһаа ... арсаха ёһотой.

Херст үхэбэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 14. (ТАСС). Беверли-Хиллсһээ (Калифорни штат) Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, газетэ хэблүүлэн гаргагша Херст 88 наһандаа ... дэ үхэбэ.

Харюусалгата редак...
Б. А. ОЧИР...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного ... промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—3661. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...